

nesciebam. M. quidem TULLIVS in *Topicis* hunc quaerendae finitionis modum tradit ab Aristotele, quemadmodum res ipsa indicat, acceptum, ut cum sumpseris ea quae insunt ei rei quam definire voles cum aliis communia, usque eo persequere dum proprium efficiatur quod nullam aliam in rem transferri possit: ut hoc, *Haereditas est pecunia*, commune adhuc: multa enim genera sunt pecuniae. Adde quod sequitur, *quae morte alicuius ad quempiam pervenit*, nondum est definitio: multis enim modis sine haereditate, teneri mortuorum pecuniae possunt. Vnum adde verbum, *iure*, iam a communitate res disiuncta videbitur, ut sit explicata definitio, sic, *Haereditas est pecunia quae morte alicuius ad quempiam pervenit iure*: nondum est satis: adde, *Nec ea legata testamento, aut possessione retenta*, confectum est. Hanc igitur quaerendae finitionis viam M. TULLIVS ostendit, e locis inveniri posse non dicit. Locus enim ille definitionis admonet tantum, ut cum quid res sit quaeretur, adhibeamus definitionem, definitio quomodo investiganda sit non monet. Quinta illa superest reprehensio, *Aristotelem in libris Analyticis inepte facere, qui elementorum exemplis, non poetarum, non oratorum, non rerum denique ipsarum perpetuo utatur: ut aut stulte & ridicule Geometras imitari studuisse videatur, aut vero divinasse multos sua scripta admiraturos, qui Alphabeti duntaxat literas didicissent*. Quorum nihil a te vere dicitur: neque enim elementorum modo exemplis Aristoteles utitur, sed ubi praecepta sua vera, constantia, necessariaque esse in elementis primum ostendit, tum ea veris rerum illustrat exemplis, ut nullum vel rudiorum querelae, vel tuae calumniae locum relinquere voluisse videatur. Tum vero quod utitur elementis, neque id eo facit, ut aut Geometras ridicule & inepte imitetur, aut quod divinarit homines *abecedarios*, ut ita dicam, sua scripta admiraturos, quin ut homines potius intelligerent, rationem eam concludendi quam docet, ad quamcunque adhibeatur materiam, firmam perpetuo constantemque esse. Respondi tibi ad ea quae in libris iis duobus sine ullo iudicio damnabas: quibus tu quia corollarium veluti quoddam addere voluisti Stoicorum illam & Ciceronis reprehensionem, pro utrisque tibi pauca respondebo. Ita enim Ciceronem, ut taceam de Stoicis, de omnibus nobis meritum puto, ut adversus tuas calumnias defensor ei deesse non debeat. Et certe magis eum haec causa, quam Stoicos attingit: illius enim libri in medio sunt, horum nihil legimus, ut si tibi negetur, falsos hos quos dicit conclusionum modos, Stoicos invenisse, non habeas quo refutes. Tuam igitur reprehensionem tuis ipsis verbis proponam. *Iis tantis malis adiecere inquis, Stoici fallacem syllogismi speciem tertiam & septimam, quos in Topicis CICERO*

sequutus est. Dispositio enim illa constans & perpetua non est, ut si dicam de viro optimo,

Non si homo est Socrates, malus non est,

Sed homo est,

Ergo malus est.

Non & equus homo est, & lapis,

Sed non est homo,

Ergo lapis.

Propositio vera est, assumptio vera, falsa conclusio. Scio quid hic dici soleat, propositionem ex repugnantibus rebus fieri oportere. Argumenti ergo natura firma erit conclusio, non argumentationis & dispositionis, quod opus erat. Haec tu quoniam a Cicerone accepisti, videamus quam bona fide acceperis: Quare Ciceronis verba ponamus. Cum autem, inquit CICERO, aliqua coniuncta negaris, & iis alia negatio rursus adiungitur, & ex iis primum sumpseris, ut quod relinquatur tollendum sit, is tertius appellatur concludendi modus. Non & legatum argentum est,

& non est legata numerata pecunia,

Legatum autem argentum est,

Legata igitur numerata pecunia.

Haec Ciceronis verba esse scis: quae quemadmodum intelligenda sint, nunc audies. Coniuncta haec sunt,

Et legatum argentum est, & legata est numerata pecunia: quae negabuntur, si negationem praeposueris, hoc modo,

Non & legatum argentum est, & legata est numerata pecunia.

Addenda rursus negatio est, hoc modo,

Non & legatum argentum est, & non est legata numerata pecunia.

Coniuncta illa, cum praeposita nondum esset negatio, vera erant, *Et legatum esse argentum, & legatam esse numeratam pecuniam: falsa negatio praeposita fecit, hoc enim praeposita negatione valent, fieri non posse ut numerata pecunia ei legata sit, cui legatum sit argentum. Secunda cum accessit negatio, vera rursus fiunt: hoc enim tum dicunt non posse non esse legatam pecuniam numeratam ei, cui legatum est argentum: quod si assumes, Sed argentum legatum est, colliges legatam esse numeratam pecuniam: qui conclusionis modus firmus mihi ac constans videtur: ita enim, si mihi hoc des, Non & hominem esse Socratem & esse non malum: illudque item, Socratem hominem esse, negare non possis quod sequitur, Socratem esse malum. Ita omnino recte colligas,*

Non & hoc est, & illud non,

Hoc autem,

Illud igitur,

Hoc te hominem tanto iudicio, & lumine divinitus praeditum Dialectico fefellit, quod propositionem cui apposita conditio est, a Cicerone dici *coniunctam* putasti. Neque illud animadvertisti, *coniuncta* ab eo dici, non quae coniunctione quavis connexa copulataque sunt,

sed

fed ea duntaxat quae hoc modo dicuntur,

Et legatum argentum est, & legata est numerata pecunia.

Itemque,

Et Socrates homo est, & malus est.

Alia namque vis est enunciationis huius,

Non si Socrates homo est, & malus non est,

Alia huius,

Non & Socrates homo est, & malus non est.

Illa vera, haec falsa est: illa idem valet ac si diceres, *Socratem quamvis homo sit, non esse tamen ideo malum: haec vero hoc dicit, Non posse non esse malum Socratem qui homo sit: quod falso scilicet dicitur. Ut si hac propositione utare, quemadmodum uti debuisti, ut modum hunc tertium concludendi fallacem esse ostenderes, non mirum sit, falsum id esse quod efficitur, Socratem esse malum, qui vir sit optimus. Ac ne forte dubites coniuncta ita a Cicerone accipi, paulo infra hunc Ciceronis locum, in quo nunc sumus, scriptum iis verbis invenies, Deinde addunt, inquit CICERO, Coniunctionum negantiam sic,*

Non & hoc & illud,

Hoc autem,

Non igitur illud,

Vbi coniunctionem de conditione intelligi non posse vides, nisi prorsus nihil vides. Septimum illum Stoicorum modum, in quo cum aliqua coniuncta negavimus, quod prius est tollimus, ut quod sequitur, evertatur: hoc modo,

Non & hoc & illud,

Non autem hoc,

Illud igitur.

Septimum inquam, hunc modum verum esse non defendo, infirmum, fallacem, captiosum esse dico. Quae enim necessitas est, cum illa duo dederim, *Non posse hominem & lapidem esse & lignum, non esse autem lapidem,* cum inquam duo haec dederim, quae necessitas est me hoc concedere, *hominem, quoniam non sit lapis, esse lignum?* Cum igitur in omnibus iis concludendi modis, qui a Cicerone ponuntur, praeterquam in hoc septimo, propositione & assumptione datis, necessario consequatur complexio, quia Ciceronem stultum non facio, aut ex repugnantibus partibus constituemus propositionem: ubi si alterum ponas, tollis necessario alterum, aut mendosum Ciceronis codicem esse defendemus: ut ubi hodie sic legitur, *Septimus autem*

Non & hoc, & illud,

Hoc autem, non illud igitur,

Scriptum sic fuerit,

Non & hoc non & illud non,

Non autem hoc,

Illud igitur.

Quae ratio colligendi quam certa, firma, vera, constansque sit, pluribus verbis docerem, nisi omnes sua sponte intelligere arbitrater. Neque

enim illud mihi satis placet, quod vulgo responderi video, modum hunc tum valere cum ex partibus pugnantibus constituta est propositio: causa mihi haec videtur magis ut vera sit propositio, quam ut aliquid isto modo colligatur fiatque necessario. Illa enim vera demum concludendi ratio existimanda est, in qua propositione assumptioneque datis, negari non potest conclusio. Neque vero cum sic concludimus,

Non & hoc non, & illud non,

Non autem hoc,

Illud igitur.

Sextum concludendi modum esse dicam, in quo posito eo quod antecedit, tollitur quod erat annexum. Si enim eundem semper esse modum volumus, cum sumpto eo quod antecedit, quod consequitur evertimus, causa nulla erat, quamobrem sextum modum a tertio CICERO distingueret, cum in utroque sumpto eo quod antecessit, id quod annexum est, tollas. Tertii modi hoc est exemplum,

Non & hoc & illud non

Hoc autem,

Illud igitur.

Sexti autem hoc,

Non & hoc & illud

Hoc autem,

Non illud igitur.

Quos modos si diversos M. TULLIUS facit, quoniam in illo propositionis negatae coniunctae alteri parti additur rursus negatio, in hoc autem coniunctae negatae utraque affirmatur pars, cur modum septimum non faciat, cum negatae coniunctae utraque rursus pars negetur, atque ita quod antecedit ponitur, ut quod annexum est perimatur? Habes iudicium meum de Ciceronis modo illo septimo: quod si minus tibi placebit, non repugno quin illud accipias, quod omnes tibi respondent, *modum hunc septimum tum valere, cum e partibus pugnantibus constat propositio:* quarum ea vis, ea natura est, ut eodem tempore neque esse neque non esse possint. Praetervecta est oratio mea tuarum calumniarum in artem Logicam Aristotelis scopulos omnes non tam equidem periculosos quam molestos: consequens est ut de secundo iudicio quemadmodum tu dividis, tibi pro Aristotele respondeam. *Secundum iudicium* credo vocas rationem artium tradendarum, quam Graeci *μεθοδος* appellant: eam in suo *Organo*, ubi differendi duntaxat praecepta dantur, cur doceat Aristoteles? Aliud *differere* est, aliud *artem aliquam tradere*: alia itaque rei illius, alia huius praecepta sunt, neque eadem utriusque rei ratio est. Siquid praetermissum ab Aristotele est, quod ad differendi rationem pertinet, profer, reprehende, flagitium Aristotelis agnoscam, tuam laudabo, suspiciam, admirabor diligentiam. Neque enim ita me Aristoteli addixi, ut illius aut errata defenderem, aut negligentiam excu-

excusarem, neque ita a te unquam opinione
dissenti, ut si quid aut invenisses per te, aut ac-
ceptum ab alio melius tractando & explicando
fecisses, meritam tibi laudem suppressere volue-
rim. Cum enim id inhumanum est, ac ferum,
tum statuendum mihi exemplum non est, ut si
quid esse (qui in literis quanta maxima possum
industria verborum) commode unquam aut invene-
ro, aut scripsero, calumniari alii quam laudare
malint. Sed ad rem. Nihil necesse est *RAME*
cum differendi traduntur praecepta, rationem
explicandarum artium exponi. De qua quo-
niam nihil mihi dicere videris, ipse quae a *GA-
LENO* hac de re scripta sunt, dicam. Tres
omnino viae sunt, quibus artes, aut inveniun-
tur, aut explicantur: resolutione finis in media,
inveniuntur compositione, & definiendo expli-
cantur. Omnium scilicet artium ac disciplina-
rum haec fuisse videtur inventio, ut cum homi-
nes utilitatem aliquam consequi voluissent, tum
ea omnia quaesierint diligenter, quae ad finem
illum propositum ducere videbantur. Sic in-
venta Medicina est, sic differendi & dicendi ar-
tes, sic Politica, sic Moralis disciplina, & ne
longum faciam, Philosophia universa, ipsaeque
etiam fabriles artes. Quod de omnibus dictum,
fatis fuerit in una aliqua arte demonstrare. Cum
initio homines sub dio agerent, & caeli iniu-
rias ferre vix possent, ratio quaerenda eis aliqua
fuit, qua aestus, frigora, imbres arcere ac vi-
tare possent. Quare de tecto primum, tum
quia sublime stare illud per se non poterat, de
parietibus quibus superimponi posset, cogita-
runt: postremo de agendis altius fundamentis,
quo ipsi stare parietes firmiter possent: a quibus
postea in aedificando inceperunt, parietes dein-
de excitarunt, tectum postremo de quo primo
cogitarant, superiniecerunt. Quo eodem or-
dine de iis agerent, qui aedificandi artem literis
volet explicare: non secus atque Medicus ele-
menta quatuor principio contemplatur, tum
qualitatum temperationes: eas deinde corporis
nostri partes, quae unius admodum generis &
naturae sunt: tertio quae diversarum sunt natu-
rarum, e quibus proxime homo constituitur,
de cuius sanitate & tuenda & restituenda co-
gitationem initio susceperat. Haec composi-
tionis & progressionis via est & ratio, traden-
dis artibus accommodata maxime: cum media
eo usque persequimur, donec ad eum finem
perveniamus, qui nobis erat propositus. Altera
via est, tradendarum compendio artium, cum
breviter definiendo & dividendo, omnia quae
in arte insunt, transigimus: qua ratione *artem*
suam *parvam* (sic enim inscribitur) *GALE-
NVS* composuit & explicavit. *Logicam artem*,
quemadmodum ante diximus, componendo
& progrediendo tradidit Aristoteles: ab illis
enim decem generibus, quae a fine regrediens
suo invenerat postrema exorsus, ad nomen &

verbum progressus est, inde ad enunciationes:
tum ad syllogismum, demum ad evidentem il-
lam ac necessariam probationem pervenit, quem
artis huius finem constituimus. Quanquam au-
tem artem hanc explicet componendo, definit
tamen ac dividit multa, exemplis omnia decla-
rat: neque enim dici potest, artem ullam tradi
posse, in qua quae universa sunt non tribuantur
in partes: quae involuta sunt, non explicentur
definiendo: quae multiplicia sunt, non distin-
guantur, quae obscuriora sunt, exemplis, si-
militudinibus, contrariorum oppositione non
illustrentur: quae dubia sunt, certa ratione non
probenentur. Haec cum pessimi etiam scriptores
& facienda esse intelligant, & faciant semper,
persuaderi non potest, summos Philosophos,
qui ante Aristotelem fuerunt, rationem hanc
tradendarum artium ignorasse. Sed magnam
semper habuit controversiam *a genere ne an a
formis singulis, a causa, an a re potius effecta
initium docendi sumeretur*. Quod cum Aristote-
les dicit, suam veteribus gloriam non adimit,
quanta in re sit difficultas ostendit. Tertium
iudicium restat, quod & in *Parmenide*, & in li-
bris *de Rep. sexto & septimo* attingit *PLATO*,
Aristoteles autem pluribus & illustrioribus lite-
ris pertractavit: in quibus tu non sapientiam
ullam, sed *morologiam* quandam singularem
describi vis. Quod quibus a te verbis dicatur
operae, pretium audire est. Nam, inquis,
*cum primi libri duobus capitibus & tertii initio
sapientia definitur causarum scientia, deinde pro-
ponuntur causarum genera quatuor, forma, ma-
teria, efficiens, finis: deinceps veluti e tumulo
lutulenta palude circumdato, omnes in partes di-
gressiones perpetuae sive regressione fiunt. In re-
liquo enim primo libro Philosophi vellicantur, qui
de causis loquuti sunt, secundo quaeritur an caus-
sae specie & origine sint infinitae, tertio inanum
dubitationum cumuli substrati sunt, quarto quae-
dam dialectica inseruntur: sed ex omnibus delira-
mentis longe maximum illud est, quod contradictio
quae principium principiorum statuitur, longissima
tamen oratione confirmatur. Septem proximis li-
bris Thesaurus est vocabularii Sophistici & Meta-
physicae phreneseos distortionis phantasticae: qua-
si aliqua esse possit doctrina ex solo genere, ubi
nullae species considerentur. Sic enim Phantasti-
cus ille Theologus Entis metaphysicam ait esse
quatenus ens est, nec substantiam, quantitatem,
qualitatem, & caetera a Metaphysico somniatore,
sed ens solum considerari. Quod si ad coenam lau-
tis perdicibus, leporibus, caeterisque epularum ge-
neribus affluentem vocaretur, nec hoc, neque illud
attingeret, sed ens ipsum quatenus ens est, phre-
netico odoratu ruminando degluberet. Nec desue-
re tamen, qui ad Metaphysica somnia Aristotelis,
tertium iudicium, quod Plato singulari nomine
Dialecticam appellat, traducerent, & Dialecti-
cam dicerent a Platone Metaphysicam nomi-
natam:*

natam: tam difficile videlicet erat intelligere inventionem dispositionemque rerum, quae oratione tractantur, esse Dialecticae, atque illum locum Platonicum ex pulcherrima dispositione constare. Metaphysicum autem illud tertium iudicium nominare potius quam Mathematicum, ethicum, politicum nulla ratio est: quoniam non Physicae solum, sed mathematicum, sed moralium, sed omnium artium dispositionem habet. Verum redeamus ad rem. Duodecimo libro videtur naufragiis sapiens urinator se in portum recipere, & meminisse tandem aliquando, sapientiam initio definitam esse Scientiam causarum. Quaerit igitur quae sint & quot in caelo causae, & paucula quaedam de numero orbium ab Astrologis suffuratur: ut verissimum pateat haec intuenti non solum quod scripsit de libro illo PLUTARCHVS in Alexandro, nihil hic utilitatis vel ad docendum, vel ad discendum esse, sed, si ex effectis artium vim metiri liceat, egregia quaedam, ut dixi, morologia sit, quae moriones huius nimiae sapientiae oraculis efficiat. Haec tua verba sunt: hoc tuum de Aristotelis libris, deque ipsa adeo prima Philosophia iudicium sane grave. Ego de Aristotelis libris, quoniam hoc institui, respondebo: simulque quid de re ipsa sentiendum sit ostendam. Primum igitur non video, quamobrem Aristoteles initio eius operis, quod de sapientia instituerat, sapientiam definire non debuerit: nisi forte suo quidem loco definisse concedis, male autem definisse vis, quod tibi dicendum tamen erat: ut intelligeremus saltem quid velles. Reprehendis Aristotelem, qui sapientiam initio operis de sapientia definierit *causarum scientiam*. Alii id a te reprehendi putant quod non loco, alii quod non recte definita sapientia sit: ego qui tuae famae & existimationi consulo, neutrum a te reprehendi dico: nec enim commodiore potuit loco, uti iam ostendimus, neque melius definiri sapientia. Cum enim sapiens is habeatur, qui causas rerum principiaque cognoscit, qui principes ac summas causas cognoscit, nonne verissimam is videtur adeptus sapientiam? Quid quaeso aliud sapientia est, quam perfectissima excellentissimaque scientia? quae autem perfectior esse scientia potest, quam quae ex iis nascitur principiis, quae quemadmodum libro de Rep. sexto scribit PLATO, ponenda non sunt? Videmus Arithmetica omnia ea ponere, ex quibus sua colligere decreta vult: idem facit Geometria, idem Astronomia, idem Musica, idem partes omnes Philosophiae, quae circa unum aliquod genus versantur. Quamobrem non satis dignae Platoni videntur *scientiarum* nomine, *artes*, dici vult: quia primis non utantur principiis, quae vera demum principia sunt. Haec prima rerum omnium summaque principia tam earum quae corporatae, quam quae sine corpore sunt, tam earum quae in materia demersa iacent, quam quae extra materiam aut sunt, aut intelli-

guntur; harum inquam rerum omnium, qui principes causas cognitae habet, is demum sapiens censendus est, & eiusmodi cognitio sola sapientia & scientia iudicanda. Non potuit meo quidem RAME, iudicio, quod idem tibi videri volo, sin minus existimari quidem certe honoris tui causa, melius definiri sapientia. Cum igitur earum rerum quas diximus, cognitio sapientia sit, non potest de causarum generibus non agere is, qui de sapientia exactius aliquid scribere instituit. Cum enim causarum haec sint genera, *forma*, quae & *essentia* & *natura rei* cuiusque dici potest, *Materia*, quae subiectum est formae, *Efficiens*, unde motus omnis principium est, *Finis*, cuius gratia caetera fiunt, principi huic Philosopho quaerendum necessario est de causis: docendumque plura earum non esse genera: id quod consequitur Aristoteles veterum de principiis rerum opinionibus recensendis: nullum siquidem illi causae genus extra haec quatuor afferre visi sunt. Neque vero satis fuerit hoc ostendisse: doceat praeterea necesse est, *rerum causas non esse infinitas*, ne omnis penitus scientia tollatur. Cum enim id demum sciatur, cuius princeps causa cognoscitur, ubi autem causae infinitae sunt, prima nulla esse causa possit, qui causarum infinitatem ponit, is nihil sciri posse existimat. Haecenus nihil non prudenter Aristoteles, nihil non sapienter, nihil non necessario: videamus quae sequuntur. *Omnis ars, omnisque disciplina suas quasdam dubitationes habet: quae nisi proponantur, nunquam satis ars ipsa intelligatur, cum scientiae omnis mater sit ac parens dubitatio*. Tertio itaque libro ea persequitur Aristoteles, quae in hac disciplina quaeri ac dubitari possunt: quae reliquis deinde libris, ut locus incidit aptissimus, dissolvit. Huiusmodi illa sunt, *Vnane disciplina quatuor illa quae diximus causarum genera contempletur: & primae ne sit Philosophiae essentiae tantum causas cognoscere, non etiam demonstrationum principia*, quale illud est quo omnes utuntur artes, *Non posse rem eandem de eadem & affirmari simul & negari*. Item, *si scientiae huius est rerum principia ac causas contemplari, cum res ipsae diversae sint, aliae scilicet intelligentur solum, aliae etiam sentiantur, ut necesse sit diversa earum esse principia, possitne una haec esse ars & facultas, an vero sint plures: si plures sunt, cognatae ne sint inter se tamen, & generis eiusdem, omnesque sapientiae mereant nomen*. Tum *utrum tantum ea sint, quae sentiuntur, non etiam quae animo cogitationeque cernuntur: utrum ea tantum quae sunt, non etiam quae rebus ipsis per se insunt, sapiens consideraturus sit*. Cuius erit artifices de eodem & diverso, simili & dissimili, priore & posteriore ad veritatem disputare, de quibus ad opinionem solum differit Dialecticus: sintne genera suarum formarum principia quaedam, cum genera, prima

ina sint, prima autem quae sunt, principia sint. Et si genera principia sunt, rursus suprema ne genera, an ea quae rebus singulis sunt proxima. Tum an praeter subiectum sive materiam, aliqua alia rerum propria causa sit, eaque a materia ne seiuncta sit, an in materia vero immersa, qualis rei cuiusque forma est, & Stoicorum sententia, Deus. Sin separata & seiuncta a materia causa ea est, una ne sit an plures. Haec & huiusmodi alia quaerit libro tertio Aristoteles, quam ad eam scientiam apte & accommodate, quae causas rerum omnium primas contemplatur, nemo non videt. Quarto libro Dialectica quaedam inseri ais, & quod longe tibi stultissimum videtur, quod principiorum principium statuitur, longissima tamen oratione confirmatur. O te malum Aristotelem, si non intelligis, quamobrem utrumque hoc faciat Aristoteles: quem autem te appellem, si sciens & prudens nigra e candidis facere vis? Nam cum propositum Aristoteli esset, de eo quod est, agere, ea ratione qua est, partemque hanc Philosophiae in contemplatione totam esse initio ostendisset, addidissetque quarum rerum contemplatione, primarum scilicet causarum, quas finitas esse docuit, proposuisset deinde, quae in disciplina hac proprie quaeri possint, & vero debeant, quarto demum libro quem Graeci tertium faciunt, de eo quod est (quod cum a Graecis vocetur *ὄν*, permittes mihi ut *Ens* appellem) in universum quaerere sapientem ostendit. Et quia *Ens* ipsum atque unum subiecto eadem sunt, de uno, atque etiam de eodem, de pari, de simili, quae ad unius naturam videntur quodammodo accedere, quaerit: neque de iis modo, verum de illis etiam, quae uni opponuntur, qualia ipsa sunt plura: utrumque enim contrarium eadem doctrina considerat. Quo fit ut de iis etiam quaerat quae simili, pari, eidemque sunt contraria, atque adeo de contrariorum generibus omnibus. Cuncta enim diversitati ac varietati subiecta sunt, diversitas porro & varietas, nisi ubi res plures sunt, intelligi non possit: unum autem & plura contraria esse dicebantur. Quod si de contrariis omnibus cognoscat, dubitari non potest, quin de eo omni quod est, cognoscat: quae enim cunctae sunt, omnia aut contraria sunt, aut ex contrariis constituta. Hoc si ita est, quemadmodum dicitur, nulla erit res, nullum corpus, nulla natura, nihil erit denique quod princeps haec Philosophia artium omnium regina & imperatrix non consideret. Idque ita faciet, ut ne illa quidem negligat quae *Enti qua ens est*, (faciamus hoc vocabulum tractando mollius) non qua hoc aut illud: hoc est, quae omni insunt *Enti*. Qualia sunt communia artium omnium & scientiarum effata: quorum certissimum illud est & commune maxime, Non posse contradictionis veram simul esse utramque partem. Prima igitur Philosophia quae *Ens* ipsum, quod quidem ab

uno non distinguitur, contemplatur, una erit nimirum ars, unaque doctrina, quemadmodum *Ens* ipsum unum esse dicitur. Neque vero sapientem solum existimandum est, de *Ente* in universum agere: commune etenim id & cum Dialectico & cum sophista habet: qui neque in genere aliquo uno aut re una versantur, neque iis in disputando utuntur, quae propria rei unius sunt. Hoc tamen interest, quod sophistae fallere propositum est, Dialecticus rerum probabilitatem confectatur, sapiens vero noster, quicquid probandum sumpserit, vera & necessaria ratione concludet. Haec fere sunt, quae quarto libro traduntur. Verum quid est, quod contradictionis principium illud longe clarissimum & certissimum eodem libro tam multis probatur? Primum igitur intelligendum illud est, principia si prima sint, quale hoc contradictionis est, non posse ex aliis rursus principiis demonstrari: neque Aristoteles hoc quod dixi principium tam probat, quam Heraclitum, & Protagoram coarguit, qui in contradictione tertium quoddam esse dixerant: qua in re iis utitur rationibus, non unde scientia nasci vera possit, sed quibus ad absurdum aliquod adigat compellatque adversarios, & secum ipsos pugnare ostendat: quas in *Analyticis* *ἰς τὸ ἀδύνατον* vocabat. Iam credo intelligis, quaenam quarto hoc libro Dialectica, & quamobrem inserta sint: Transeamus ad thesaurum vocabularii sophistici, & *Metaphysicae phreneseos phantasticas distortionis*: de quibus initio tibi respondebo. Sed quaenam quaeso ista verba sunt, *Metaphysicae phreneseos phantasticas distortionis*? Quae haec aenigmata, quae Allegoriae sunt? aut quod hoc Saliorum carmen est, quod ne a sacerdote quidem ipso a quo canitur, intelligitur? quae haec verborum, aut mentis potius monstra ac portenta sunt? qui enim potest non esse eius portentosa mens, cuius tam monstrosa est oratio? sed dices mihi, non in eo esse causam, hoc ne an illud verbum dixeris, rem spectandam esse: te istis verbis hoc duntaxat significare, *Generis cuius nullae considerentur formae, partes inspiciantur nullae, scientiam esse nullam posse*: quare *Metaphysicam*, quae id quod est in genere contemplatur, ad eius partes non descendat, scientiam tibi non videri. Nihil sane, si modo quae affers vera sunt, dici melius potest. Ego enim *RAME*, tantum abest, ut nullam esse generis scientiam putem, ut verissimam etiam esse credam: quo enim generis natura universa magis est, magisque adeo una quam formarum, eo verior generum quam formarum existimanda scientia est. An qui in Triangulo angulos tres esse scit rectis duobus angulis pares, non veriore excellentioreque scientiam adeptus est, quam qui hoc idem in genere aliquo trianguli esse scit? Cum igitur generis non solum scientia sit, verum etiam multo sit quam partium

ipsarum praestantior, illaque per se pulchre sine hac haberi possit, haec ab illa pendeat, cur mihi genus tractare sine partibus non licebit? An sine quo aliquid esse potest, sine eo considerari non poterit? Hominem, ut ad homines singulos non respicias, cernis animo & intueris, animal sine homine & bellua contemplaris, sine animali vivens, sine hoc corpus, sine corpore essentiam, cur non Ens sine essentia? Cur quemadmodum essentiae esse scientia potest, corporis, viventis, animalis, hominis denique potest, si quae horum propria sunt demonstrantur, Entis eodem modo non possit? An non causae quaedam sunt primae communesque rerum omnium, quae neque Philosophi naturalis sunt, neque Mathematici propriae dici possunt, cum utriusque sint communes? Harum cognitio nullane scientia continebitur? Ne truncus quidem hoc dicat. Iam vero cum hae causae neque essentialium, neque formarum Mathematicarum propriae sint, neque ullius denique accidentis, an non necesse est, eius eas esse proprias, a quo haec cuncta continentur? Hoc autem quid aliud quaeso esse potest, quam Ens? Ad haec artes quae in una aliqua re versantur, quemadmodum ante ex *PLATONIS Republica* dicebamus, sua ponunt principia, non probant: itaque ex ignoratis principiis quae colligunt, ignorari ea quoque est necesse: Quamobrem ne omnia ignorentur, principem esse quamdam facultatem oportet: quae reliquarum artium principia demonstrat: cuius tam clara sua sponte sint notaque principia, ut ea neque poni, neque exquisita ulla ratione probari sit necesse. Quam nimirum *PLATO lib. de Repub. septimo* Dialecticam dici posse quodam loco vult: qui iis prope verbis scriptus est: *HAVD SECVS cum quis se ad differendum confert, neque sensus ad eam rem adhibet, rationeque duntaxat invenire nititur, quae rei cuiusque natura sit, neque prius conquiescit, quam ad bonum ipsum pervenerit, tum perfectam demum assequutus est rei intelligibilis cognitionem. Certe, inquit, Glauco. At nonne Dialecticam hanc progressionem vocas o Socrates? Nihil, inquit Socrates, prohibet. Hunc tu locum de principe hac philosophia intelligi non vis. At Plotinus melior paulo quam tu Academicus, at ipsa veritas vult. Vide enim de disputatrice illa facultate quomodo eodem libro loquatur cum Glaucone Socrates. Non animadvertis, inquit Socrates, O Glauco, quantum hodie mali e differendi facultate publice oriatur. Habemus enim quasdam de honesto, iusto, omni denique officio opiniones: sub quibus tanquam sub parentibus sumus educati: iis paremus, has omni cum veneratione & sanctimonia conservamus ac retinemus. Insinuant & se nobis voluptatis boni quidem imitatrices, re vera autem matres omnis turpitudinis, honestatis inimicae: quarum dulcedine, blanditiis, scabie al-*

*licimur, corrumpimur, depravamur. Nec tamen tantum valent ipsae per se, ut imbibitas una cum lacte opiniones, quas praesertim tam sancte conservamus, repente possint ex animis hominum extirpari. Quod si Dialectica quis instructus nos aggrediatur, roget quid iustum sit, nos quod de legislatore didicimus, respondeamus, ille contra bonis suis rationibus eo nos deducat, ut non magis honestum id quam turpe opinemur, idem in bono, idem recto faciat, idem denique in caeteris officiis, nonne ea minus curare incipiemus, & sic tandem in omnem iniustitiam & turpitudinem prolabemur? Quod ne accidat soli ii qui trigesimum annum attigerint, summa cautione Dialecticas argumentationes degustent. Haec & huiusmodi alia Socrates: quae de disputatrice facultate, uti iam diximus, intelligenda esse nemo non videt. Vtrumque ergo hoc aperte, nisi fallor, docui, & Entis (iam enim hoc verbum non refugiam) esse scientiam, & apud Platonem eo loco quo negas, Dialecticam, primam intelligi philosophiam, non rationem disserendi in partem utramque probabiliter: de qua in extremo libro quemadmodum loquatur Socrates, audisti. Veniamus igitur ad *Tbesaurum vocabularii sophisticum*: quem praeter te nemo unquam isto loco inveniet, quem tu indicasti. Librorum enim quatuor primorum sententiam tibi explicavi. Quinto autem deinceps libro ea partitur Aristoteles, quae in omni ente insunt, ipsumque consequuntur. Sexto quomodo res quaeque definienda sit, docet, & quae definitionem non habeant, quomodo explicanda: quae autem definitionem habeant, & quae item non habeant, libro sequente exponit: essentialium, quia vere proprieque sit, veras afferri definitiones posse, accidentium quia vere non sint, non posse. Libro octavo quae superioribus duobus proximis libris dixerat, ea repetit & declarat apertius. Nono de eo quod re ipsa est, & quod vi tantum ac facultate differit: quoniam de utroque Ens dicatur: princepsque ipsa causa quam sapiens investigat, actus sit quidam. Decimo autem libro quoniam Idearum auctores *αὐτὸ ἐν* inducebant, cuius hoc ipsum natura esset, quod esset unum, non de quo unum, ut de Socrate diceretur: neque id ens, sed unum appellabant, de quo multis in *Parmenide* differit *PLATO*: idcirco Aristoteles num quae talis natura esse possit, quae aliud nihil sit quam unitas, inquit. Quod ut faciat commodius, unius partitionem initio inducit, tum proprias quasdam notiones ponit, ad extremum quomodo accipiendum sit in rebus iis quae sentiuntur, docet. Undecimo libro earum dubitationum, quas libro tertio proposuerat, magnam partem dissolvit. Duodecimo demum de principe rerum omnium causa edisserit, quam maxime sapiens investigat, & in cuius cognitione acquiescit. Quid in omnibus iis libris *RAME* est, quod ad sophisticam non*

ad sapientiae magistrum pertinere putes? aut si quid vero tale est, cur non profers, non refellis? Quae, malum, vecordia ista est, dicere Aristotelem vocabularii sophistici Thesaurum aperire voluisse? ecquis Philosophorum omnium simplicem rerum veritatem magis amplexatus est, adamavit? ecquis unquam sophistis est adversatus insensus? Tunc sophistam appellare audes, quem Plato ipse, cuius te discipulum esse vis, *philosophum veritatis* nominabat? cuius ingenii tam excellens vis, tantaque in Philosophia ubertas fuit, ut in Theologos, Medicos, Iureconsultos, in omnes denique omnium artium & scientiarum scriptores, doctores, magistrum redundarit? Tunc nomen illud Aristotelis sanctissimum non dico violare sceleratissime, sed appellando usurpare sine aliqua religione ausus es, quod omnes aetates, omnes literae, omnes usque ad te homines summa veneratione coluerunt? Quis tantus iste furor est? quae ista tam caeca maledicendi rabies? Volebas naturae tuae morem gerere, volebas experiri calumniando, maledicendo, convitiando quantum valeres? Cur Aristotelem, ac non ex hac potius aetate aliquem elegisti tui ordinis scriptorem imprudentem, indisertum, similem tui, in quem tuum virus omne evomeres? an id eo

fecisti, ne tibi ad summam impudentiam, improbitatem, impietatem reliqui quicquam faceres? Nihil augendi criminis dico, neque vero, si vellem, possem: verum quae maior excogitari impudentia potest, quam hominem Graecis nullis literis eruditum, Latinis male tinctum, Philosophiae, sicuti res indicat, ignarum, velle Aristotelem ea docere, quae ipse non possit dicere se didicisse? Quae maior dici improbitas potest, quam omnia fingendo, ementiendo, depravando, velle non modo de Aristotele crescere, sed illius in se quoque gloriam transferre? Quae tam detestanda impietas, quam eum cui literati omnes debeant plurimum, tu tantum quantum volueris, mortuum isto modo lacere, discerpere, concidere? Non progrediar in te accusando longius: neque enim hoc mihi propositum fuit ab initio: respondere tibi pro Aristotele volui, respondi. Nihil superest, nisi ut te rogem, primum, ut scriptum hoc meum tam legas diligenter quam me legisse vides tuum, & si quam ex eo utilitatem capere possis, ne negligas: tum vero ne quid odio tui me fecisse existimes, quin animo potius continendae iuventutis in studio Philosophiae, unde tu eam removere studuisti.

F I N I S.

I N D E X

AUCTORVM VETERVM ET RECENTIORVM

Qui in GOVEANI operibus emendantur, illustrantur,
& laudantur.

A.

ACCVRSIVS 36. b. 47. b. 94. a. 105. seqq. passim. 213. b. 220. a. 225. b.
AESCHINES 389. b.
AGRICOLA (RODOLPHVS) 477. b.
ALCIATVS 200. b. 318. b.
ALEXANDER iuris Interpr. 125. a. 188. a.
ALEX. ab ALEXANDRO 511. a.
AMMONIVS 434. a.
ANTONIVS (MARCVS) 211. a. aequalis Goveano.
APPIANVS 22. a. b. 225. a.
ARENIS (IACOBVS de) 106. b.
ARISTOTELES. 458. & seqq. passim. 725. usque ad finem passim.
ASCONIVS PAEDIANVS 348. b. 352. a. 363. b. 367. b. 382. a. 385. a. 406. a. 421. a. 449. a. 469. a. 510. a. 576. 616.
ATHENAEVS. 416. b.
AZO. 97. b. 105. a. 216. a.

B.

BALDVS 174. a.
BARO (EGVINARIVS) 11. & seqq. 52. a. b.
BARTOLVS 14. a. 94. b. & passim. 203. a.
BOETIVS. 469. a. 470. a. 478. a. 483. a.
BOSSIANVS (IOANNES) Iur. interpr. 232. b.
BVDAEVS. 194. b. 203. b. 218. b. 392. b. 479. b.

C.

CAESAR. 392. b. 395. a. 414. a. 434. b. 493. a.
CAESARIVS. 788. a.
CAPITOLINVS. 19. b. 186. b.
CASTRENSIS (PAVLVS). 174. a.
CATVLLVS 344. b.
CHRYSIPPVS. 470. a. 483. b.
CODEX IVSTINIAN.
 Leges Codicis explicatae, emendatae.
 l. 2. de vet. iur. enucl. 197. a.
 l. 1. de off. Praef. Praet. Afri. 21. a.
 l. 10. de Pactis. 469. b. l. 29. ibid.
 l. 18. de transact. 198. a. 266. b.
 l. un. ne quis in sua caus. 41. b.

l. 1. de iurisd. omn. iud. 42. a.
 l. 1. de inoff. test. 187. a. 197. a. l. 33. 118. a. l. 36. 269. b. l. 55. §. 1. 302. b.
 l. 24. famil. ercisc. 322. a.
 l. un. de rei ux. act. 208. a.
 l. 8. §. 3. de repud. 463. b. l. 9. 464. b.
 l. 4. sol matrim. 208. b.
 l. ult. de mil. test. 117. b.
 l. ult. de institut. & substitut. 88. b. 102. b. 173. b.
 l. 4. de impuber. & al. subst. 163. a. l. 5. 211. b. 149. b. l. 8. 87. b. 101. b. 173. seq. l. 9. 160. a. l. ult. 128. b.
 l. 4. de post hered. inst. 123. b. l. 10. 122. b. l. ult. 79. a. 209. a.
 l. 16. de iur. deliber. 208. a.
 l. 1. de Edict. D. Hadr. toll. 189. a.
 l. 1. de fideicom. 266. b. l. 14. 107. a. 155. a. 169. seq.
 l. 16. ad leg. Falc. 198. a. l. penul. 234. a.
 l. un. §. 3. de Caduc. toll. 338. a.
 l. 15. de leg. hered. 118. b.
 l. 1. de ord. cognit. 199. a.
 l. 7. de nud. iur. Quir. toll. 90. b.
 l. un. de transform. usuc. 469. b.
 l. 9. de captiv. 231. a. l. ult. 99. a.
 l. 2. de infirm. poen. coel. 125. a.
CODEX THEODOSIAN. 41. b.
CORASIVS. 52. b.
CVNEO (GVIL. de) 97. b. 101. a.
CYNVS 101. a.
CICERO ad Herennium 22. a. b. de Orator. 469. b. 471. b. 482. b. 485. b. in Bruto. 478. b. Topica. 42. b. 225. a. 457. seqq. passim. 810. a. pro Roscio Comoed. 212. a. 477. b. Divinatio. 24. a. 111. in Verr. 4. b. in Praetur. urb. 4. a. b. in Praetur. Sicil. 24. a. pro Caecin. 3. b. 209. b. 211. a. 466. a. 476. b. 479. a. pro Cluentio 5. a. pro Rabirio. 227. a. pro Muraen. 13. a. 484. pro Flacco. 19. b. 465. a. 478. a. 480. a. pro domo. 466. a. de Harusp. Resp. 530. a. b. pro Planc. 366. b. pro Sestio. 351. a. b. 370. b. in Vatinius. 345. seqq. passim ad 375. pro M. Coelio. 521. b. Epistolae. 346. a. 358. a. 359. b. 361. a. 369. a. 381. & seqq. passim usque ad 454. 463. a. 481. a. 521. b. saepius. de finib. bon. & mal.

399. a. 484. b. *Disp. Tusc.* 480. b. *de Legg.* 31. b. 398. b. 409. a. 467. b. 471. a. b. 504. b. 507. b. 509. a. *rurf.* b. 510. a. *rurf.* b. 512. b. 513. a. *de Nat. Deor.* 468. a.

D.

DECIVS (PHILIPPVS) 217. a.
 DEMOSTHENES. 444. a.
 DIOMEDES Grammaticus 531. a. 532. a.
 DION. 186. b. 225. a. 395. a. 411. a. 414. a. b. 421. b. 440. a. 444. a.
 DIONYS. HAL. 194. a.
 DONATVS 530. a. 532. a.
 DVARENVS (FRANCISC.) 52. b.
 DYNVS. 101. a.

E.

ENNIVS. 484. b.
 EPICHARMVS 448. b.
 ERASMVVS. 381. b. 396. a. 399. b. 403. a. 404. a. b. 406. a. 411. a. 415. b. 416. a. 422. a. 429. b. 435. b. 522. b. *seqq.* *saepius.* 557.
 EVRIPIDES 454. a.
 EVSEBIVS 107. b. 225. a.

F.

FABER (IOANNES) 179. a.
 FELIX GVERRA. 258. b.
 FENESTELLA. 385. a.
 FERNANDVS (BERENGARIVS) 186. a.
 FERRERIVS 52. b.
 FERRETTVS (AEMYLIVS) 46. a. 52. b. 64. b. 358. a. 361. a. 369. a. 521. b. 562. 641.
 FESTVS 415. a. 510. a. 515. a.
 FLORVS 354. b. 414. a.

G.

GELLIVS. II. a. 22. b. 25. a. 41. a. III. b. 225. a. 250. b. 348. a. 414. b. 415. a. 431. a. 464. a. 465. a. 468. a. *rurf.* b. 471. b. 475. a. 479. b. 482. b. 488. a. 494. b.
 GELLIVS (GREGORIVS) 511. a.
 GVLIELMVVS *iur.* *Interpr.* 179. b.

H.

HALOANDER. 14. a.
 HARMENOPVLVS. 27. b.
 HEGENDORPHINVS. 788. a.
 HERODOTVS. 512. b.
 HIERONYMVVS. 207. b.
 HERCIVS. 144. a.

HOMERVVS. 438. b. 562.
 HORATIVVS. 435. b. 499. a.

I.

IASON 174. a.
 Institutiones Iustinian. Lib. I. *de ingen. & libert.* 471. b. *de adoption.* 210. a. *de cap. deminut.* 196. a. Lib. II. *de rer. divis.* 473. b. *de donat.* 470. b. *de testam. ordinand.* 42. a. *de vulg. & pup. subst.* 99. a. *de pupil. subst.* 102. a. *de exheredat. liberor.* 161. a. *de hered. qual. & diff.* 196. a. *de Legat.* 58. b. 68. b. *de fideicommiss.* 471. a. Lib. III. *de success. liberor.* 37. b. *de V. O.* 199. a. *de emtion. & vend.* 469. b. *ad Tertull.* 101. b. Lib. IV. *de actionib.* 202. a. *de publ. Iudic.* 197. a.

ISIDORVS 225. a.

IVVENALIS. 124. a.

L.

LAERTIVS (DIOGENES) 389. a.
 LAMPRIDIVS. 21. b. 186. b.
 LANCELOTVS POLITVS. 94. a. 95. a. 105. a.
 LIVIVS. 22. b. 29. b. 30. b. 47. b. 117. b. 194. a. 210. a. 220. b. 262. b. 352. a. 363. a. 368. a. 371. b. 403. b. 447. a. 478. a. 498. b. 499. a. 530. b. 531. b. 532. b.

M.

MACROBIVS 358. a. 370. a. 511. a.
 MANVTIVS (PAVLVS) 383. a. 404. a.
 MARCELLVS (NONIVS) 562.
 MARTIALIS 421. b.
 MELA (POMPONIVS) 354. a.
 MELANCHTON. 788. a.

N.

NEMAVSENSIS (BONAVDVS) 188. b.
 NEPOS. 423. b.
 Novellae emendatae, explicatae.
 1. *de hered. & Falc. §. 3.* 270. a.
 32. *de fideicomm.* 103. a.
 53. *de exhib. & transmitt. rei.* 126. b.
 82. *de Iudiciis.* 20. a.
 96. *de execut. convent. & reconvent.* 44. a.
 112. *de Litigiosis.* 26. b.
 115. c. 2. 106. b. 120. a.
 118. *de hered. quae ab intest.* 117. a.
 164. 107. b.

O.

OVIDIVS. 430. a. 432. b. 510. b.

P.

Pandectarum Leges emendatae & explicatae.

- l. 1. de *Iust. & iur.* 139. a. l. 3. 194. a.
 l. 2. de *O. I.* 124. a. seq. *saepius.* 466. b. 473. a.
 l. 5. §. 3. de *stat. hom.* 211. a. l. 7. 82. b.
 l. 1. de *rer. divis.* 473. a.
 l. 3. de *off. Praet.* 185. a. b.
 l. un. de *off. Consul.* 47. b.
 l. 2. §. 1. l. 3. de *off. Procons.* 12. a. l. 4. 203. a.
 l. ult. 46. b.
 l. 8. de *off. Praes.* 199. a.
 l. 1. §. 1. de *off. ei cui mand. est Iurisd.* 28. a.
 l. 1. & seqq. tot. tit. de *Iurisdic.* 23. seqq.
 l. 10. *qui satisd. cog.* 238. b.
 l. ult. de *rest. in integr.* 203. a.
 l. 14. §. 10. de *eo, quod in c.* 190. a.
 l. 18. de *dol. mal.* 201. a.
 l. 3. §. 1. de *minor.* 190. a. l. 7. §. 10. 99. b. 103. a. 114. b. 145. a. 202. a. 211. a. l. 11. §. 1. 190. a. 202. a.
 l. 5. de *cap. demin.* 211. a.
 l. 10. *quib. ex caus. mai.* 203. b. l. 19. 466. a. l. 28. §. 5. 203. a.
 l. 41. de *Rec. arbitr.* 27. a.
 l. 2. de *Iud.* 50. a. l. 12. 185. a. b. l. 75. 45. b.
 l. 6. de *inoff. test.* 182. b. l. 8. §. 9. 102. b. l. 13. 172. a. l. 17. §. ult. 181. a.
 l. 36. de *petit. hered.* 311. b.
 l. 34. §. 2. de *usufr.* 462. b. l. 56. 209. a.
 l. 3. de *usufr. accresc.* 68. b.
 l. 2. *quib. mod. usufr. amitt.* 69. b. l. 5. 201. a.
 l. 5. §. 1. de *usufr. ear. rer. quae usu consum.* 463. a.
 l. 4. & 5. de *Oper. serv.* 187. a. 236. a. l. 1. 192. a. de *servit.* l. 4. 189. a. l. 13. 213. a. l. 14. 191. a. l. 15. 192. a. l. 18. 244. b. l. 19. 192. a.
 l. 26. de *serv. praed. urb.* 467. a.
 l. 2. de *serv. praed. rust.* 192. a. l. 10. *ibid.* l. ult. 200. a.
 l. 6. §. 1. *si serv. vind.* 202. b. l. 10. 191. a. l. ult. 192. b.
 l. 12. de *leg. Aquil.* 468. a.
 l. 4. *fin. regund.* 465. b.
 l. 7. *famil. ercisc.* 126. b.
 l. 12. *comm. div.* 467. a.
 l. 11. §. 2. de *inst. act.* 217. a.
 l. 3. §. ult. de *pecul.* 44. a.
 l. 19. de *act. empt.* 248. b.
 l. 60. §. 6. *locati.* 217. a.
 l. 5. §. 2. de *praescr. verb.* 219. a.
 l. ult. de *evict.* 466. a.
 l. 45. de *usur.* 212. a.
 l. 24. de *rit. nupt.* 42. b.
 l. 5. de *iur. dot.* 208. a. l. 69. 465. b.
 l. 2. *sol. matrim.* 203. a.

- l. 1. de *Tutel.* 468. b. l. 6. §. 2. 10. b.
 l. 8. §. 3. de *excus. tut.* 117. b. l. 10. §. 7. *ib.*
 l. 10. de *lib. & post.* 99. a. 122. b. l. 16. 88. a. 102. b. 177. a. 338. a. l. 23. §. ult. 110. b. l. 29. 75. seqq. 81. b. §. 6. 198. b. 101. a. 327. a. seqq.
 l. 1. de *iniust. testam.* 110. a. l. 6. §. 2. 330. a. §. 7. *ib.* b. l. 8. §. ult. 154. a.
 l. 2. de *hered. inst.* 141. b. l. 14. 87. b. l. 17. §. 1. 58. a. l. 19. 213. a. l. 32. 231. a. l. 37. 78. b. 101. a. 137. a. l. ult. 106. a.
 l. 2. §. 4. de *vulg. & pup. subst.* 86. b. 188. a. 98. b. §. 5. 94. a. §. 6. 102. a. l. 4. 333. a. 479. a. l. 7. 90. a. l. 9. 146. b. 334. a. l. 10. §. 2. 133. b. 147. a. §. ult. 165. b. l. 12. 88. a. l. 15. 87. b. 174. b. l. 16. §. 1. 78. b. l. 33. *ib.* l. 35. 334. a. l. 39. §. 2. 78. a. l. 41. §. 2. 106. a. 108. a. l. 42. 225. b. 264. b. l. 48. §. 1. 335. a. & *singulae in comm. de vulg. & pupill. subst.*
 l. ult. de *cond. instit.* 88. a.
 l. 4. de *test. mil.* 467. b.
 l. 10. §. ult. de *acquir. hered.* 134. b. l. 59. 121. b. 127. b. l. 79. 221. a. l. 84. 178. a. 338. b.
 l. 2. *quand. tabb. test. aper.* 181. b.
 l. 17. *si quis omiff. caus. test.* 230. b. l. 26. 276. b.
 l. 1. de *leg. 1.* 197. b. l. 9. 171. b. l. 11. 221. a. l. 16. §. 2. 69. a. §. ult. 231. b. l. 34. 476. a. l. 39. §. 2. 469. b. l. 92. §. 1. 108. a. l. 127. 77. b. 129. b. l. ult. 334. a.
 l. 34. §. 5. de *leg. 11.* 213. b. l. 45. 191. a. l. 55. 252. b. l. 56. & seqq. 220. a. l. 68. 215. a. l. 65. §. ult. 138. a. l. 67. 214. a. l. 77. 216. a. §. 23. 171. b. §. 32. 189. b. l. 82. 250. b. l. 88. 188. b.
 l. 1. §. ult. de *leg. 11.* 70. a. l. 38. §. 7. 213. a. l. 40. 255. b. l. 70. 210. a. l. 80. 68. b. l. 89. 56. a. 69. a. b. 336. a. b. seqq.
 l. 21. §. 1. de *ann. legat.* 279. a.
 l. 4. de *dot. praeleg.* 197. a.
 l. 1. de *pen. leg.* 234. a.
 l. 1. de *supell. leg.* 468. a.
 l. 7. de *aur. arg. leg.* 462. a. l. 19. 461. a. l. 22. 210. a.
 l. 9. de *reb. dub.* 147. b. l. 13. 216. a.
 l. 3. de *regula Caton.* 220. a. l. 5. 230. a.
 l. 1. de *condit. & demonstr.* 138. a. l. 79. *ib.*
 l. 91. ad *leg. Falc.* 339. a.
 l. 1. §. 3. *si cui plus, quam per leg. Falc.* 312. a. b.
 l. 1. ad *Se. Trebell.* 222. a. l. 6. §. 5. 100. a. l. 11. §. 1. 156. a. l. 16. §. 5. 207. a. l. 17. 155. b. l. 18. 253. a. l. 27. §. 2. 130. b. §. 8. 113. b. l. 43. 70. b. l. 50. 221. b. l. 58. §. 4. 278. a. l. 63. §. 13. 100.

100. a. l. 76. 70. a. 90. a.
 l. 17. *quand. dies leg. ced.* 273. b.
 l. 8. *de bonor. poss. contra tabb.* 183. a.
 l. 1. §. 7. *si tabb. test. null. exstab.* 118. b.
 l. ult. *de success. edict.* 103. a.
 l. 9. §. 1. *de suis & leg. her.* 163. a. l. 15.
 143. a.
 l. 1. *ad Sc. Orphit.* 80. b.
 l. 24. *de damn. infect.* 465. a.
 l. 1. §. 23. *de aqua plu. arc.* 191. a. b.
 l. 18. §. 1. *de manumiss.* 47. a.
 l. 24. §. 17. *de fideic. libert.* 189. a.
 l. 21. *de liber. caus.* 201. a.
 l. 40. *de acquir. rer. domin.* 212. b.
 l. 12. §. 1. *de acquir. vel amitt. possess.* 176. a.
 339. a.
 l. 3. *de usucap.* 468. b. l. 4. §. 19. 212. a.
 l. 23. 466. b.
 l. 2. *de re iud.* 45. b. l. 15. §. 1. 51. a. §. 4.
 45. b. l. 44. 89. b.
 l. 4. *de bon. auctor. iud. poss.* 112. b.
 l. 1. *uti possidetis.* 339. b.
 l. 4. §. 1. *de verb. oblig.* 175. seq. l. 98. 189. a. b.
 l. 7. §. 1. *de stip. serv.* 297. b. l. 18. 198. a.
 l. 95. §. 4. *de solut.* 243. b.
 l. ult. *de priv. delict.* 29. b.
 l. 13. *de iureiur.* 71. a. l. 34. 40. a.
 l. 1. *de incend. ruin. &c.* 29. b.
 l. 9. *de extraord. crim.* 29. b.
 l. 1. §. 11. *ad Sc. Turpill.* 25. b.
 l. 1. §. 3. *de poen.* 29. b.
 l. 1. §. 1. l. 2. *quis & a quo app.* 24. b. 204. a.
 l. 5. *de captiv. & postl. revers.* 475. b. l. 11.
 143. a.
 l. 26. *ad municipal.* 32. b. §. 1. 4. a.
 l. 6. *de Legationib.* 476. a.
 l. 4. *de V. S.* 470. a. l. 24. ib. l. 53. 471.
 b. l. 60. 466. a. l. 96. 473. a. l. 99. 19.
 a. l. 115. 466. a. l. 130. 470. a. l. 157.
 467. b. l. 222. 470. a. l. 233. 199. a.
 l. 241. 494. a.
 l. 23. *de regul. Iur.* 478. a. l. 77. 469. b.
 PELAGIUS RODORICUS. 791. a.
 PETRUCIA. 52. b.
 PINDARUS. 450. b.
 PLATO. 498. b. 501. a. 510. b.
 PLAUTUS. 76. a. 199. b. 204. a.
 PLINIVS. 217. a. 354. a. 375. b. 423. b.
 479. b. 513. b.
 PLUTARCHUS. 346. b. 354. b. 361. b. 366.
 a. 347. b. 386. a. 393. a.
 POLLUX. 567.
 PORPHYRIUS. 472. b. 7.
 PRISCIANUS. 667. 674.
 PROBVS. 388. a.

R.

RABOT (LAVRENTIUS) 287. b.
 RANCONETVS (AEMARVS) 199. a. 382. a.
 460. b.
 RHODIGINVS (COELIVS) 488. b.

S.

SALICETVS. 179. a.
 SALLVSTIVS. 144. a. 382. b. 383. b. 395.
 a. 398. b. 404. b. 421. a.
 SEVERINAS (BAPTISTA) 14. a.
 SEXTVS POMPEIVS. 578.
 SPARTIANVS. 21. b. 43. b. 144. a.
 STRABO. 21. b. 675.
 SVETONIVS. 345. b. 356. b. 371. a. 373.
 a. 405. a. 409. b. 422. b. 440. a. 442. a.
 453. a. b. 471. b.
 SVIDAS 389. a.

T.

TACITVS. 21. b. 22. a. 23. a.
 TARENTIVS. 10. b. 40. a. 42. b. 210. b.
 345. b. 348. a. 351. a. 352. a. 353. a.
 rurs. b. 357. a. 360. a. 361. b. 363. b.
 384. b. 387. a. 389. b. 403. a. 420. a.
 440. b. 442. b. 446. a. 462. a. 482. b.
 484. a. 487. b. 522. seqq. passim.
 THALAEVS (ADOMARVS) 744. b.
 THEODORVS Grammaticus 543. 662.
 THEOPHILVS. 90. b. 384. a. 634.
 THUCYDIDES. 488. b.
 TITELMANNVS. 788. a.

V.

VALERIUS MAXIMVS. 182. a. 204. b.
 347. a. 421. b. 512. a.
 VARRO de R. R. 386. b. 388. a. 412. a.
 415. b. 475. b.
 VARRO de L. L. 24. b. 51. b. 492. b. de
Analogia 218. a.
 VICTORIVS (P.) 384. a. 389. a. 406. a.
 416. b. 421. b. 423. b.
 VIGLIUS. 107. a.
 VIRGILIUS. 76. a. 170. a. 196. b. 344. b.
 351. a. 392. a. 394. a. 477. b. 489. a.
 492. b.
 VOPISCVS. 117. b. 190. a.

X.

XENOPHON. 426. a.

I N D E X

R E R V M E T V E R B O R V M.

*Numerus paginam, littera a. primam, b. secundam
columnnam indicat.*

A.

- A**alienatio traditionis genus. 469. a.
Abstinere ab hereditate qui dicantur? 216. a.
Abstensio dicitur & post inmissionem. 105. b.
Abstensio locum facit substitutioni ib.
Academici an diff. a *Peripateticis*? 789. b.
Accessus & adventus diff. 423. b.
Accrescere quid? 67. a.
Accrescendi ius 55. a. alluvioni comparatur. 67.
 a. reale interdum est, interdum personale
 ib. b. inter quos obtineat? 55. b. 67. b.
 seqq.
Accusator tantum unus in una causa admitteba-
 tur. 372. a.
Acta diurna quae? 345. b.
Actio damni iniuria dati. 40. a. *directa* & *uti-*
lis. 97. b. *utilis ex edicto* 80. a. *in factum*
 202. a. *actio iudicati* ex arbitri sententia non
 datur. 20. b. *actio rescissoria.* 203. a. *fidu-*
ciaria. 478. a.
Actiones b. f. & *stricti iuris.* 486. a. *mutuae*
 44. a. *poenales* cur in heredem non dentur?
 147. b. *populares.* ib. & , 286. b. *utiles.*
 202. b.
Actionis princeps unus erat. 345. a.
Actus quid? 213. a.
Actus legitimus. 469. b.
Adesse quid notet? 371. a.
Adigere & adiicere permutata. 477. b.
Adigere arbitrium finib. regund. ib.
Adire & quaerere hereditatem, diff. 170. a.
Adire hereditatem nemo compellitur. 208. a.
Adiri quae hereditas possit? 171. a.
Aditionis nomen generale est. 151. b.
Aditio & pro herede gestio diff. 196. a.
Adiuncta quae dicantur? 463. a.
Adoptare magistratus non dicitur. 12. a. absen-
 tes per alios non possunt. 47. b.
Adoptio fit per magistratum 111. b. pupillarem
 substitutionem debet praecedere. 110. b.
Adprime eis τὰ πρῶτα. 535.
Adventus & accessus diff. 423. b.
Adversitores servi. 613.
Advocati quinam? 447. a.
Aecere adverb. iurandi 557. & alibi.
Aediles an habuerint imperium? 11. a.
Aedilibus ius praetextae erat. 358. a.
Aeditimus pro aedituo olim dictus. 475. a.
Aegrefaciens una voce. 536.
Aemylius (L.) Paulus. 364. b.
Aenigmata. 447. b.
Aepol pro aedepol saepe in Terent.
Aequitas semper iuris colorem habet. 180. b.
Aer & solitudo de homine. 411. a.
Aes circumforaneum. 423. a.
Affines qui dicti? 369. b.
Agere cum populo. 517. b.
Agnasce quis dicatur? 76. a.
Agnati & gentiles diff. 471. b.
Agrariae leges. 361. b. 440. b.
Agri publici. 414. b.
Alacer de eo, qui sensibus viget. 576.
Albi corrupti poena. 37. b.
Alicui malle, velle, cupere, alicuius causa
velle. 442. b.
Alimentorum favor. 288. b. aestimatio in Fal-
 cidia ponenda. 308. a.
Alioquin pro ceterum. 173. a.
ἄλλος θεῶς. 446. a.
Aliud agere. 432. a.
Amamus te multum qualis formula? 384. b.
Amaltheum gymnasii nomen. 406. b. & *amat-*
thea dicitur. 395. a. 423. a.
Ambitus damnatorum poena. 364. b.
Ἀνάσσα filiae regum natu maximae. 392. a.
Ἀνέδοτα. 430. b.
Ἀνέμῳ διαλέγεσθαι. 411. b.
Angiportus gen. masc. 675.
Annus utilis. 189. a.
Antecursores. 393. b.
Anticatones, liber Caesaris. 493. a.
Antii domus erat Ciceroni. 419. a.
Antilibanus mons. 442. b.
Antonius (C.) Ciceronis collega. 367. a.
Antonius (M.) orator. ib. b.
Antronus. 396. b.
Apage Lat. aufer. 633.
Ἀφῆλικος minor. xxv. annis. 117. b.
Apodixis. 789. a.
Ἀπορος quaestio perplexa. 318. a.
Appellari a poenis nequit. 24. b.
Appellatio a Legato fit ad Imperatorem. 204. a.
Appii forum. 435. b.
Aquae pluviae arcendae actio. 465. b.
Aquaeductus & iter aquae diff. 193. a.
Aquila cur non detur ob album corruptum?
 37. b.
Aquilius Gallus. 381. b. 473. a.
Aquilo Boreas dicitur Ciceroni. 498. b.

Y y y y y y y y

Ara-

Arabarches cur dicatur Pompeius? 444. b.
Arbiter quis. 20. b. a *Iudice* diff. 238. b. eius
 sententia non irrogat infamiam. 21. a. nec
 parit exceptionem rei iudicatae. ib. arbitri
 recepti iudicium partes recipiunt. 20. b.
Argumentum quid? 726. a. ab antecedentibus
 & consequentibus. 463. b.
Arguti oculi, digiti 503. b.
Aristotelis laus. 470. a.
Arpinum qualis regio? 436. a.
Arrogatio quae & unde dicta? 471. b. arrogati
 bona ipso iure ad arrogatorem pertinent 153.
 a. coheredis legata reddit pleniora. 240. a.
 fit per Principem. 111. b.
Artes pro virtutibus. 350. a.
Ἀσέλγες convivium quale? 438. a.
Asia provincia ubi? 399. a.
Assessores iudicum consilarii. 21. b.
Assiduus de locuplete. 460. b.
Assis femuncialis valor. 214. a.
Athenio de M. Crasso. 438. a.
Atrium. 390. b.
Auctoritas pro usucapione. 466. a.
Aversaria. 412. a.
Aversio quid? ib.
Aufer Gr. ἀπαγε. 633.
Aufidius. 382. b.
Augurum auctoritas. 355. b. qui magistratum
 auspicabatur augurem adhibebat. 437. b.
Aurei aestimatio. 37. b.
Autumare unde? 482. b.
Avunculi nomen patrum nomine gratius. 424. a.

B.

B*albus* Augur, Pompeii collega. 437. b.
Balbi duo fuere. 426. b.
Barbarius Philippus an iustus Praetor? 186. b.
 eius decreta an habita sint rata? 187. b.
Bibulus bene de rep. sensit. 360. a.
Bonae fidei possessor quos fructus suos faciat?
 212. a.
Boni viri, optimates. 348. b.
Bonorum possessio, quae litis de inoff. instituen-
 dae causa agnoscenda erat. 209. a. *contra*
tabb. non rescindit tabulas pupill. 148. a.
contra tabulas contra legem est. 177. a. in-
 tentatur etiam non adita hereditate. 130. b.
 bonorum possessionis datio est mixti imperii.
 5. b.
Βούπης Iunonis epitheton. 434. a. quis hoc no-
 mine ap. Cic. intelligatur? 433. b.
Brachio molli & levi an pro eodem dicantur?
 422. a.
Buthrotum ubi? 430. a.

C.

C*aduca & quasi caduca*. 254. a.
Caepio (C.N. Servil.) 453. a.

Caesonius (M.) 381. b.
Caeterum & alioquin affinis sunt significationis.
 173. a.
Caieta. 386. b.
Καλία vitiositas. 480. b.
Calidum Gr. θερμὸν. 569.
Caliga Gallorum. 426. a.
Calvo verbum vetus. 199. b.
Canephorum & cistophorum. 430. b.
Cantica quae dicta? 532.
Canusium. 394. a.
Capitis deminutio municipiorum. 209. a.
Captivitas morti comparatur. 80. a.
Cabilius Ruga (S.P.) 464. a.
Carmen quid? 513. b.
Κατὰ λέπτον. 449. a.
Κατηγορούμενα. 458. 791. a.
Cato de iure Civ. scripsit. 175. a. *Cato* liber
 Ciceronis dictus. 493. a.
Causa & consultatio diff. 512. b. pro colore.
 348. a. *causam opponere*. 382. a. *causam*
efficiens. 464. b.
Ceiteles Lusitanorum moneta. 214. a.
Κεντάφιον. 245. b.
Censere aevitates. 515. a.
Centumvirale iudicium privatum est. 14. b.
Ceramicum. 390. a.
Certum quid? 233. a. *certi conditio*. ib.
Cessio in iure. 469. b.
Chilius poeta. 389. a.
Chrysippus Stoicus. 470. a.
Cicero (M. T.) non metu ab urbe discessit.
 348. a. Aliter loquitur, aliter sentit. 381.
 b. Quinqueviratum repudiavit. 430. b. pa-
 tronus erat Sicularum. 420. b. Historiam
 scripsit. 432. a. eius Prognostica. 423. a.
 carmina. 426. b. orationes Consulares. 420.
 b. libri de Legg. 517. b.
Cicero (L.) 387. a.
Cicero (Q.) tragicus Poeta. 498. a.
Cincia lex. 405. a. 416. b.
Cincius. 381. a.
Circi a figura dicti. 397. b.
Circumpotationis convivium. 513. b.
Cistophorus pecuniae genus. 430. b.
Citare quid? 204. b.
Civitatis & urbis diff. 351. b.
Civitate privari civis sine lege non potest. 349. a.
Civitati relinquuntur legata. 231. a.
Clodii sorores. 405. a.
Codicilli in militia facti valent, testamento post
 missionem condito. 324. a.
Codicillis an legata relinquuntur? 136. b.
Coemptio matrimonii genus. 540.
Coercitio gravior & levior. 28. b.
Cogitatio quae dicatur? 502. b.
Cognitio magistratum de quibus causis? 45. b.
 Praetoris ad ius, iudicis ad factum pertinet.
 ib. de suspecto tutore. 25. b.
Κοινόβιον. 439. a.

- Coire* quid? 409. b.
Collegia quae dicantur? 350. b.
Com. & im. in compositione saepe permutata. 188. b.
Commissoria lex unde dicta? 292. b.
Comitia Curiata. 430. a.
Commodum quid? 420. a. pro *commode.* 437. b. pro *tantum.* ib.
Communis error ius non facit. 186. a.
Compensatio & debiti reputatio diff. 268. b. compensationi cur inter coheredes locus non fit? 323. a.
Compitalia. 426. b.
Concilium, pars populi. 348. a.
Concubina & uxor ut diff. 462. a.
Concubitus, in quo uterque pes tollitur. 421. b.
Concursu partes facere. 337. b. seq.
Condictio indebiti contra quem detur? 237. b.
Coditio institutioni appositae non censetur in substitutione repetita. 146. a. conditio legati hereditarium ius suspendit. 248. b.
Conditionis implendae causa quae dantur, ex voluntate testatoris non dantur. 275. a. num in Falcidiam imputentur? 284. a.
Conficere verbum gladiatorum. 404. a. secreto habere. 396. b.
Conformatio quid? 468. b.
Confusae actiones non restituntur, hereditate ut indigno ablata. 244. a.
Coniugata quae dicantur. 461. a.
Coniugatio *εὐζωγία.* 476. b.
Coniuncti qui & quotuplici modo? 56. a. 68. a. 336. a.
Coniunctim legari. 337. a.
Coniunctio verbi non parit ius accrescendi. ib.
Consensus privatorum Praetori dat iurisdictionem. 50. a.
Conservator *Σωτήρ.* 350. a.
Consilia alterna. 366. b.
Concilium pars est iudicii. ib.
Consuetudo inveterata Legg. XII. vetustior. 109. a. de *stupro.* 540. 544.
Consul ad alterius Consulis tribunal non venit. 47. b. A Tribuno in carcerem coniectus. 422. b. cives urbe eiicere non poterat. 421. a. Consulis potestas. 29. b.
Consularis auctoritas i. e. *summa.* 358. a.
Constitui dicuntur servitutes i. e. *imponi.* 189. b.
Consultatio & causa diff. 512. b.
Contaminare quid & unde? 487. a. 534.
Contractus innominati. 219. a.
Contubernales qui? 439. a.
Conturbare verbum rationum. 484. a. 580.
Convenire pro *invenire & occurrere.* 543.
Conventio legitima. 216. a.
Conventus negotiatorum. 353. b.
Convicium verbo fit & re. 366. b.
Corcyra ubi? 420. a.
Cornelius (c.) quo crimine accusatus? 347. a.
Cornificius iudex integerrimus. 381. b.
- Correctores civitatum Italiae.* 46. b.
Corregedores. ibid.
Cosconius (c.) Praetor. 354. a.
Cosconius (c.) Filius. 358. b.
Cosconius (L.) 415. b.
Crassius (M.) cur *Athenio* dictus? 438. a.
Crateres fauces montium. 432. b.
Crescere est honore & opibus augeri. 587.
Creditor an usucipiat pignus? 34. b. a debitor heres institutus an Falcidiam detrahat? 216. a.
Creticus Metelli cognomen. 414. a.
Cum & im permutata. 114. b.
Curare absolute. 412. b. pro *solvere.* 388. b.
Curatores Legati dicuntur. 373. a.
Curia Hostilia. 352. a.
Curiales quinam dicti? 675.
Curiana causa. 478. a.
Curio (c.) Caesaris adversarius. 358. a.
Curiosus pro reip, curioso. 428. a.
Cursus perpetui, coelestis conversio. 503. a.
Custos 353. b.
Cynicus Consularis. 434. a.
Cyripaedia. 426. a.

D.

- D**amnare idem quod accusare, 482. b.
Damnatorum statuae in carcere collocatae. 368. a.
Damni infecti cautio quando necessaria? 464. b.
Dare pro *facere.* 537. 623.
Debitum creditori utiliter potest legari. 236. a.
Decernere quid proprie. 4. b.
Decreta Praetoris. 32. a. b.
Decuriones. 423. b.
Deductio, Falcidiae detractio. 294. b.
Defensores in causis ecc. aureorum improprie iurisdictionem habent. 43. a.
Defensorem leges nulli negant. 347. a.
Definiendi modus Aristotelis. 470. a.
Definitio. 729. b.
Delegati latior potestas quam iudicis dati. 26. b.
Delegatio nec est iurisdictione nec *notio.* 19. a.
Delecti viri quinam dicti? 363. a.
Deliciae Equitum. 409. b.
Delicta tot censentur, quot personae delinquentes. 39. a.
Delictis privatis gravissimae interdum poenae propositae. 30. a.
Delubrum a templo diff. 352. a. 510. a.
Dementes cur dicantur inofficiosi testatores. 182. a.
Denegare plus est quam *negare.* 381. b.
Denicales feriae. 513. b.
Dialectica varie dicitur. 459. a.
Dialectica quid, quotuplex & unde dicta? 724. seqq.
Dialecticae partitio. 747. a.
Διαλέγεσθαι ratione uti. 728. b.
Dicacitas. 395. b.

Dicaearchus Philosophus. 424. a.
Dicere ad modum. 517. a.
Dictatoris quale ius? 29. a.
Dictionum transpositio. 322. b.
Dies pro diebus utilibus. 189. b. *mortis non facit conditionem.* 138. a. *constanter masc. gen. ap. Terent.* 522. a.
Differentia de dissimilitudine. 462. a.
Differentiae iuris inter filium & filiam. 154. a.
Dii, quibuscum testamenti factio. 232. a.
Diminutio legati est exoneratio. 298. b.
Dimittere quid? 344. a.
Diodatus. 448. b.
Dis pro dives, ditiae pro divitiae. 553.
Discedere proprium soluti matrimonii verbum. 547.
Disciplinae Philosophorum. 442. b.
Disiunctus dicitur de re coniuncto. 68. b.
Dispositio generalis ad particularem non pertinet. 157. a.
Dissidium quid? 550.
Ditiae pro divitiae saepe in Terent.
Diverticulum. 574.
Divinandi varia genera. 489. a.
Divinatio quae dicatur. 38. a. 345. a.
Divisores qui? 405. b.
Divortium. 463. b.
Dolus malus. 477. a. *pro culpa.* 293. b.
Dominus, qui munus gladiatorum dat. 447. a.
Domitius (L.) Aenobarbus. 364. a.
Domus nisi nobilium non dicuntur. 428. b.
Donatio heredi futuro facta in Falcidia imputatur. 302. a. *inter virum & uxorem quando permessa?* 268. a.
Dos cur patrimonium dicatur mulieris? 263. b. *in bonis viri est, sed manet tamen mulieris.* 250. a. 465. a. b. *an & quando cum Falcidia compensetur?* 263. a.
Dote legata an locus sit Falcidiae? 302. a.
Dotis legatae & praelegatae diff. in ponenda Falcidia. 313. a.
Ducere pro in vincula ducere. 361. a.

E.

E*am quam pro ea, quam Graecismus.* 170. a.
Ἐκφρασις. 536.
Edicere quid? 15. a. *imperare.* 585.
Edicta proposita. 37. b.
Edicti novae clausulae. 37. a.
Edictum perpetuum. ib.
Efferri cadaver cur dicatur? 536.
Efficientes causae. 483. b.
Egeria a matronis culta. 499. a.
Ἐιδελας species vacant Graeci. 472. a.
Electio necessaria non est beneficium. 299. b.
Elegantia, artium humaniorum cognitio. 514. a.
Emancipatio mortalitati comparatur. 80. a. *an sit capitis deminutio!* 196. a.

Emancipatis aditio est necessaria. 177. b.
Emergere active. 547.
Ἐννοια confirmatio, notio. 468. b.
Ἐπαγωγὴ & παραγωγὴ. 477. b.
Ἐπέχειν, πάντα κρατεῖν. 444. a.
Epicureos bonos cur dicat Cic. 502. b.
Ἐπισημασία quid? 202. a.
Error magis consensui contrarius, vi & metu. 48. a.
Ἐσπετε νῦν Μοῦσαι qualis formula? 404. a.
Ἐτυμολογία notatio. 474. b.
Est pro licet. 631.
Eumolpidae. 319. a. 511. b.
Excessus de morte. 498. b.
Excludere, ingressu aliquem prohibere. 562.
Exheredari de quovis dicitur herede. 280. b.
Exhereditio rite fieri debet. 79. b. *tollit ius sui.* 331. a.
Exheredatus filius legato gravari potest. 261. a. *exheredato impuberi cur substituatur?* 96. a. *exheredato filio pater per fideicommissum substituere nequit.* 106. a. *ab exheredato fideicommissum non relinquitur.* 155. b.
Exilium non est Ciceronis discessus Roma. 348. a.
Existencia sui heredis confirmat tabb. pup. 119. a.
Existere sui heredes dicuntur. 88. a. 142. b.
Existimatio quid. 384. a.
Expectatus de eo, cuius mors expectatur. 616.
Exquiliae mons. 510. b.
Exsecrare. 422. a.
Executio sententiae fori mutatione non impeditur. 51. a.
Extrahere ex tenebris. 354. b.
Extraiudiciale quid? 11. a.
Extraneo & ex testamento confusa. 315. b.
Extraordinariae cognitiones. 45. b.

F.

F*abius (Q.) Maximus Allobrogici fil.* 366. a.
Facere partes concursu. 338. a. *fugam. pro fugere.* 571. *contumeliam.* 677.
Falcidia lex unde dicta? 225. a. *quando lata?* ib. *quae eius sententia?* ib. *b. quae utilitas?* 226. a. *ubi locum habeat?* ib. *locum habet in usufructu, non in operis servorum.* 235. a. *unica in duplicibus tabulis.* 257. a. *an in una re retineatur.* 270. *Falcidia statuarum cur debeatur?* 280. a. *post longum tempus recte imploratur.* 302. a. *cessat in testamento militari.* 135. a. *ad testamenta captivorum pertinet, & ad ea, quae iure postliminii valent.* 228. a. *ad legata pertinet, relicta servis alienis & communibus.* 230. b.
Falcidiae modus auctus pro numero filiorum. 107. b. 227. b. *Falcidiae portio an sit aes alienum?* 225. b.
Familia & gens quomodo diff.? 215. b.
Familiae appellatione qui censeantur? ib.
Familiae Philosophorum. 442. b. 507. b.

- Familia si furtum facit*, quantum praestet dominus? 40. a.
- Fannius* (c.) 358. a.
- Favonius* (M.) *ψευδοκράτωρ*. 422. b.
- Feriae publicae & privatae*. 510. a.
- Festi dies qui?* 370. a. *iucundi*. 572.
- Fictio legis Corneliae*. 143. a.
- Fideicommissa* cur magis tacite relinquuntur, quam legata? 162. a.
- Fideicommissaria substitutio*. 90. a. differt a *pupillari*. ib. differt a *fideicommissio*. 170. b.
- Fideicommissarius* non est heres; nec transfert iustum dominium. 95. b. an praefertur vulgariter substituto? 100. a.
- Fideicommissi* deterior est, quam *legati* conditio. 147. b.
- Fideicommissorum cognitio* penes quem Magistratum? 171. a.
- Fideicommissum* an a fratris postumo relinqui possit? 77. b. non parit usucapionem. 95. b. *fideicommissum alienae hereditatis* quomodo valeat. 112. b. a filio exheredato relinqui nequit. 155. b. an ab impuberi substituto? ib. an a legitimo impuberis herede? 156. a. differt a *fideicommissi substitutione*. 170. b. in *fideicommissum* bona tantum veniunt testatoris. 155. a. *fideicommissum purum & praesens*. 214. a. *tacitum*. 262. b.
- Fideiussor* naturali obligationi accedens civiliter obligatur. 243. b.
- Fiduciarius contractus*. 478. a.
- Fieri in verbo potest* saepe intellectum. 555.
- Filio* hereditatem adire recusante, patri praefertur substitutus. 102. a. in legitima instituto quomodo possit substitui? 108. b.
- Filiola* de *homine molli*. 398. b.
- Filius* coërcetur patre poenam non solvente. 38. b. in formula Galli non iustituitur. 78. b. iure Civ. unam tantum quartam detrahit. 108. a. legitimam restituere rogatus agit de inoff. ib. b. potest gravari a patre in quarta. 183. b. a *filia & nepote* in quibusdam iuris partibus diff. 154. a.
- Finium regundorum iudicium*. 465. b.
- Fiscus* legata & *fideicommissa* praestat. 171. b. quando *Falcidiam* patitur? 262. a.
- Flamines*. 364. a.
- Fluctus numerare*. 430. a.
- Flumen publicum* quid? 201. b.
- Fluonia* a matronis culta. 499. a.
- Foedera* locis publicis ponebantur. 361. a. sunt imperii conditiones. 368. a.
- Foenus trientarium*. 247. a.
- Forma & species* pro eodem. 472. a.
- Fortis vir* quis? 357. a.
- Fori mutatio* non impedit sententiae executionem. 51. a. *forum* non mutant concubinae. ib.
- Fratres* qui dicti? 387. a.
- Fretum* quid? 354. b. *Siciliense*. 421. a.
- Frontem ferire*. 381. b.
- Fructus medii temporis* imputantur in *Falcidiam* Treb. & Legit. 269. a. cur magis post litem contestatam debeantur, quam usurae? 320. a. b.
- Fruentum maturum* habetur pro demesso. 253. a.
- Funeris impensae* maior habetur ratio, quam *monumenti*. 245. a.
- Funus familiare*. 370. a.
- Furciferi servi* 356. b.
- Furtum & damnum a familia factum* eodem pene censentur iure. 40. a.

G.

Galli *Aquilii formula*. 327. seq. quid induxerit? 77. a. iuri alicui convenit. 78. a. an sit perfecta? 79. b. ad quos pertineat? 80. b.

- Gallus* an *ius facere* potuerit? 78. a.
- Gellius* (C. Publicola) 346. a.
- Γελωτοποιεῖν ludificari*. 575.
- Gens & familia* diff. 215. b.
- Gentiles* qui? 471. a. 503. a.
- Gentilicia sacra*. 411. b.
- Genus* quid Ictis? 233. b. cur *notio* dicatur *Ciceroni*? 472. b.
- Gladiatores* in foro dabantur. 421. b.
- Gladiatorium spectaculum* populo gratissimum. 419. a.
- Gladii potestas* exemplum est *meri imperii*. 5. b. non transfertur. 28. a.
- Gracchorum leges*. 361. b.
- Gradus pro loco*. 105. a.
- Gradus heredum* duo in eadem persona. 165. b.
- Gratia de lege agraria*. 411. b.
- Gravamen unius heredis* ad alios non pertinet in *Falcidia* ponenda. 252. a.

H.

- H**actenus de tempore dicitur. 788. a.
- Haud & hoc* confusa. 524. a.
- Heredes vel instituti* sunt vel *substituti*. 85. a. 105. a. *sui existere* dicuntur. 88. a. *heredes necessarii*. 129. a.
- Heredis diligentia* vel *negligentia* neque prodest nec nocet legatario. 304. a. *sui nudum nomen* obstat substitutioni. 103. a.
- Hereditas* quid Ictis? 470. a. quae dicatur *adiri*? 171. a. hereditate ex testamento non adita, an relicta in testamento valeant? 171. a. *hereditatem suspectam dicere & testamenti causam omittere* diff. 230. a. hereditatis paterna & pupillaris dies non simul cedit. 133. a. hereditatis venditio non reddit pleniora legata. 246. b.
- Heres* quis & unde dictus? 104. a. 196. b. *dominus* dicitur. 95. a. favorabilior est legatario. 284. b. rem hereditariam subtrahens qua-

quatenus puniatur? 303. a. nihil eorum,
 quae a legatariis capit, in quartam imputat.
 322. b. *heres adiectus pro coherede.* 126. b.
 heres legatario spondens Falcidiam non de-
 trahit. 266. a.
Hermathena. 384. b.
Hermeracrae. 390. a.
Herodes. 424. b.
Herodotus pater Historiae. 499. a.
Hiempsal rex Numidiae. 354. b.
Hilarus proprium nomen. 392. b.
Hoc & haud confusa. 524. a.
Homunicio pro homunicio. 573.
Opos agri terminus. 791. a.
Hortensius defendit Val. Flaccum. 425. b.
 I.
I*alysus Rhodiorum genius.* 450. b.
Ignoscere quid? 345. a.
Im & com in compositione saepe confusa. 188. b.
Imperatores cur Falcidiam non retineant? 99. a.
Imperare quando dicatur Praetor? 31. b.
Imperii definitio. 10. b. privatorum iussus im-
 perii appellatione non continetur. ib. pars
imperiosa, pars iuridica. 33. a. *imperii quae*
magis sint, quam iurisdictionis? ib. *imperium*
mistum transfertur, mandata iurisdictione.
 31. a. *imperium pro magistratu.* ib. b.
Imperium quid. 4. b. 10. b. *merum in quo*
consistat. 3. a. 13. a. *mixtum.* ib. 14. a.
merum an possit mandari. 6. a. *imperium est*
maiorum tantum magistratum. 11. a. *impe-*
rium iuridicale. 12. b.
Impluvium. 670.
Improbis quis dicatur? 373. b.
Imprudens quis? 345. a.
Impudens pro impuro. 351. b.
Impubere causam testamenti omittente, substi-
tutus servatur a Praetore. 112. b. *impueris*
aditione bona patris & filii in unum coale-
scunt. 130. b.
In & cum facile permutantur. 114. b.
In comitorum per Ellipsin. 405. b.
Incestus cum vitgine Vestali proprie committitur.
 512. b.
Incommodare alicui. 420. b.
Index quis. 421. a.
Indicare quid? 345. b. 363. b. 366. b.
Indicibus praemia proponebantur. 365. b.
Indignitas. 344. a.
Inertes quinam proprie? 399. a.
Ingeniosi qui dicantur. 488. a.
Ingenui qui? 471. b.
Initiare quid notet? 656.
Iniqua ex sese iustissime interdum imperantur.
 33. a.
Iniuria a familia facta. 40. a.
Instituere quid proprie? 85. a. 170. a.

Institutio heredum est. 170. a.
Institutio pro substitutione. 241. b.
Institutiones nonnullae vice praelegatorum sunt.
 252. a.
Institutionis servi effectus. 336. a.
Institutus non est, qui per alienas manus capit.
 95. a.
Institutus & substitutus interdum simul admittun-
tur. 100. b.
Instituto sub conditione non adeunte, an locus
fit substituto? 103. b.
Intelligentia quid? 504. a.
Intemperans, iracundus. 344. a.
Intendere pro inchoare. 562.
Interdictum quod Legatorum contra quem detur?
 237. a.
Interpres quis? 393. a.
Interpretum verba in textum saepe intrusa. 198. a.
Interrogatio quae dicatur? 344. a.
Intertrimentum. 598.
Intestatus decedere. 172. a.
Invenustus pro infelix. 539.
Iracundia boni viri signum. 502. b.
Italia quousque protenderetur. 350. b.
Iter aquae diff. ab aquaeductu. 193. a.
Iubere possidere solius est Praetoris. 15. b.
Iubere cavere &c. iurisdictionis sunt. 33. a.
Iudex an pater in causa filii & quando esse pos-
sit? 41. a.
Iudex competens & datus differunt. 51. a.
Iudicare est munus publicum. ib.
Iudices aut magistratus sunt, aut privati. 20. a. *pri-*
vati a magistratibus eligebantur. ib. *pedanei.* 20.
 b. *qui & delegati dicuntur & arbitri.* ib. *iudices*
dare qui possent? 21. a. 26. a. 45. *qui dari*
possint? 27. a. *iudicis dati potestas quomodo*
finiatur. 27. b. *iudices a magistratu diff.* 32.
 a. *iudices pedanei improprie habent iurisdictione-*
mem. 43. a. *iudicis & arbitri differentia.*
 238. b.
Iudicis dandi licentia cur iuridictio dicatur? 31. b.
Iudicis dati iuridictio nulla est ante litis conte-
stationem. 36. a.
Iudicia quomodo darentur? 4. a. *popularia.* 38. a.
Iudicia duplicia, in quibus omnes actores sunt
& rei. 44. a. *publica unde dicta?* 197. a.
 286. b. *alterna.* 366. b. *privata.* 486. a.
Iudicium quid in Dialectica? 730. b.
Iuramentum inducit ius personale. 63. b.
Iurare morbum. 381. b. *in legem.* 445. a.
Iuridicus Alexandriae Provincialis est magistra-
tus. 21. b.
Iuridictio & iudicium diff. 5. a. *iuridictio quid?*
 6. a. 11. b. *iurisdictione mandata, quae trans-*
seant? 15. a. *iuridictio quotuplex.* 19. a. *va-*
ria notat. ib. *iurisdictionem quinam magistra-*
tus in urbe habeant? 22. a. *improprie ha-*
bere dicuntur, qui notionem habent. 23. b.
iuridictio quomodo definienda? ib. *iuridictio*
a iudicio separatur. 24. a. *iuridictio iudicis*
 dandi

dandi licentia. 31. b. *iurisdictionis* pars quaedam *imperiosa*, quaedam *iuridica*. 33. a. *iurisdictionis* mandata mandari nequit. 35. a. quando cesset? 36. a. quae *iurisdictionis* mandari possit? 48.

Iuris interpretes. 458. a.

Ius quomodo appellatum dicatur a *iustitia*? 193.

a. *ius antiquum*. Legg. XII. Tab. 80. b. 330. b. *ius novum*. 80. b. *ius publicum* bifariam accipitur. 227. b. *ius Aelianum*, & *Flavianum*. 474. b. *ius civile*. 459. b. in *ius vocare* quid? 204. a.

Ius accrescendi quid. 55. a. pleniora reddit legata. 239. a. quatenus in legatis admittatur? 337. a.

Ius alius tollendi qualis servitus? 192. a.

Ius dicere & edicere diff. 11. b. & *iudicare*. 24. a. & *sententiam proferre* ib. *ius dicere* quibus prohibeatur? 42. a.

Ius dicens quis dicatur? 24. b. *ius dicentis* officium latissimum. 25. a. *ius dicentis* propria potestas. 25. b. *ius dicentis* officium latius quam *iuris dicendi*. 26. b.

Iussum privatorum an *imperii* appellatione contineatur? 10. b.

Iuventius (M.) Laterensis. 365. b. 445. a.

L.

Labeo Ictus laudatur. 128. a. cur *Consulatum* accipere noluerit? 196. a.

Laberius scripsit *mimos*. 406. b.

Labor, aerumna, cruciatus. 555. 591.

Laboriosus. 787. b.

Laestrighonia. 438. a.

Lanista. 403. a.

Latiar sacrificium. 385. a.

Latrocinium. 359. a.

Legare. 227. a. b. 428. b.

Legatarius interdum *Falcidiam* detrahit. 288. a.

Legatum rei alienae. 233. a. *tacitum*. 262. b.

legata annua. 266. a. legata praestantur de

deducto aere alieno. 245. a. legata quomodo a substituto praestentur? 334. a. *legati &*

praelegati diff. 339. a. *legati* pars cur in *Trebellianicam* imputetur? 321. b. *legatum viae*

quomodo *Falcidiam* patitur? 277. a. quae

legata condicantur? 293. a. *legatum annuum*

bima trima die relictum semel cedit. 240. a.

Legati annui *Falcidia*. ib. b. *legatum non*

necessarium & inutile diff. 249. a. *legato omni*

argento, an pecunia numerata legata sit?

461. a. *legato omni argento*, an quod in

credito est, videatur *legatum*? 462. a.

Legatio libera. 427. b. sine *Scto* obire non

licebat. ib.

Legati erant varii generis. 353. b. etiam dicti,

quibus curatio aliqua extra urbem erat data.

373. a. *legati* non vocantur *potestates*. 46. b.

Legatus Proconsulis iudices dare potest. 20. a.

ius verberandi non habet. 19. b. utitur *iurisdictione* mandantis. 22. a. multam non dicit. 24. b. ab eo quis appelletur. ib.

Legati morte non extinguitur *iudicis* a se dati *iurisdictionis*, sed *Proconsulis*. 36. a.

Leges agrariae populo gratae. 411. b. *frumentariae*. 447. a. *Gracchorum*. 361. b. *novae*.

143. a. 211. b. *Sacrae*. 509. b. *leges de*

iure Civ. praeteritum tempus non respiciunt.

227. a. *leges multae* perperam *intercisae*.

294. a.

Legis actio. 469. b.

Legum solemnia initia. 227. a. ea in primis ob-

servanda. 411. a.

Legitima, vulgaris. 86. a. *legitima portio* quae

& unde dicta? 107. b. *filium* a querela sub-

movet. 207. a. cur sic dicta? ib. b. *legiti-*

ma non detrahitur de bonis militis. 135. a.

Legitimus testis. 136. b.

Lentulus (Cn.) Claudianus. 367. a. *Clodiae*

filius. 414. a. *L. Lentulus*, *Lentuli flami-*

nis fil. 453. a. *L. Lentulus fil. L. Lentuli*.

364. b. *Lentulus* semel an bis fuerit absolu-

tus. 404. b.

Leptis civitas ubi? 144. a.

Lex unde dicta? 502. a. simpliciter de *Lege*

XII. tab. 460. b. *Aelia* sive *Helia*. 347.

duae sunt. ib. quid cautum iis? 358. a. quibus

latae? ib. *Aelia Sentia*. 460. b. de *ambitu*. 186.

a. *Caecilia & Didia*. 434. b. *Cincia* 416. b. *Cornelia*

de *iniuriis*. 41. a. *Cornelia* quomodo capti-

vorum *hereditates* constituat? 142. a. an ad

secundas quoque tab. pertineat. ib. *Curia-*

ta. 431. a. *Falcidia*, vid *Falcidia lex. Fu-*

ria & Voconia. 226. a. *Horatia & Hortensia*.

195. a. *Junia Licinia*. 434. b. *Licinia &*

Junia. 370. b. seq. *Liviae leges*. 362. a.

Lucretia. 371. b. *Papia de vicesima heredi-*

tatum. 298. a. *Regia*. 220. a. de *repetundis*

pecuniis. 369. a. *repetundarum pecuniarum*

quando lata? ib. *Roscia*. 447. a. *leges syllae*

362. b. *Terentilla*. 194. a. *Lex Tribunitia*.

194. a. *Tullia*. 420. a.

Liberationis & pacti de non petendo diff. 265. b.

Libertas pro *ingenuitate*. 201. b.

Libertatis datio *legatum* non est. 135. b.

Libertatis legatum praevalet. 165. a.

Libertini, *libertorum filii*. 471. b. 517. a.

Librarii *imperiti* plerumque. 499. b.

Licere quid dicatur? 44. b.

Licet & liquet confusa. 568.

Licinius Macer quo crimine accusatus. 386. a.

Licitum & illicitum quid. 193. a.

Litterae & epistola diff. 388. a.

Litus de homine. 411. a.

Litus an *publicum* fit? 473. b.

Litoris definitio. 437. b.

Locus quid *Philosophis*? 459. a.

Logica est *ratio differendi*. 459. a.

Longo tempore capere pro *usucapere*. 198. b.

Longum tempus est decennium. 302. b.
Lucretius ad vestitum refertur. 349. b.
Lucullus (L.) Imperator. 363. b.
Ludi Apollinares. 447. a. *Iuvenales.* 411. a.
Gladiatorii. 405. a. *Megalenses a Romanis*
diversi. 530. a.
Ludibrio habere. 639.
Ludificari virginem stuprare. 575.
Lurco. 406. a.
Lusitania plura ex Romanorum moribus servat.
 214. a. seq.
Lux pro spiritu, anima. 344. b.

M.

M*aculosus de sordido ac infami.* 403. a.
Megabocchus. 431. b.
Magister venditionis. 384. a.
Magistratus qui & unde dicti? 46. a. alii ca-
 pitalibus caussis praeerant, alii iuridicundo. 3.
 a. quidam *merum*, quidam *mixtum* imperium
 habebant. 5. a. sunt vel *urbani* vel *provin-*
ciales. 21. a. b. *magistratus* proprie dicun-
 tur in urbe. 21. a. *provinciales* dicuntur po-
 testates. ib. *magistratus potestas.* 31. b. *ur-*
bani non habent imperium in provinciis. 51. a.
magistratus iudex esse non poterat. 382. a.
Maledictum quid? 348. b.
Malitia quae dicatur? 480. b.
Mancipi res quae dictae & unde. 469. a.
Mancipium varia notat. 467. b.
Mancipio dari. 494. b.
Mandare & facere non paria. 40. b.
Mandare iurisdictionem aliud est, quam mandato
iniungere. 49. b. *mandare iurisdictionem more*
maiorum qui possit? 35. a. *ex lege etiam is*
potest, qui eam alieno habet beneficio. ib.
Manes quales dii? 492. a. unde dicti? 355. b.
Manumissio triplex. 460. a. *inter amicos anti-*
quissima est. ib. b. & 634.
Manumittere per alium non possumus. 47. b.
Marci (D.) constitutio ad quod substitutionis
genus pertineat? 88. b. seq. 122. a.
Marius liber Ciceronis. 498. a.
Mastanefosus rex Numidiae. 354. b.
Materfamilias quae dicta? 461. b.
Matrimoniorum duo genera. 42. b.
Μέλλειν absolute positum. 412. b.
Memmius (C.) 371. a. 437. b.
Memoriter idem quod ex tempore. 352. b.
Mens & animus diff. 363. b.
Mereri pro facere. 617. 661.
Merum imperium vid. imperium.
Metellus (Q.) 359. a. (M.) 419. (Qu.) 420.
 a. *Metelli alii Celeres alii Nepotes dicti.* 387. a.
Metellina Ciceronis oratio. 396. a.
Miles & eius filius pro parte testatus, pro parte
intestatus decedere potest. 131. b.
Militares honores facilius mandantur, quam
onera. 117. b.

Militaris aetas plena pubertas est. ib.
Militaris testamenti privilegia. 134. seq.
Militaris substitutio. 90. b.
Militare vetus verbum. 674.
Miser, innocens. 540. 573.
Minor xxv. annis iudex esse potest. 27. a. mi-
 nore, qui adiit restituto cessat vulgaris. 103. a.
Missionis genus triplex. 271. b.
Missio in possessionem ius usucapiendi tribuit.
 34. b.
Moderatio vocis triplex. 504. a.
Modestia. 507. a.
Modeste dicere. 422. b.
Molon Rhodius. 422. b.
Momentum pro hora. 109. b. 190. a.
Monachi heredis scripti nulla voluntas. 100. a.
Monumentum. 245. a. ad *monumenti* exstructio-
 nem nulla actio adigit. ib.
Mora in contractibus stricti iuris. 320. b.
Morbosus de muto. 160. b.
Mores in iure qui dicantur? 109. a.
Moribus recepta plerumque contra ius sunt. 47. a.
Mors civitatis. 209. a.
Mortis causa capio. 234. a.
Mulieres testimonium in iudiciis dicere possunt,
 41. a. proprie postumos non habent. 76. a.
Mulierum perpetua tutela. 480. a.
Multa unde dicta? 25. a. qui multam dicere
 possint? 204. a.
Municipes qui? 44. a. 231. a.
Municipalium magistratuum in servos potestas?
 44. b. Iurisdictionem tueri non possunt. 52.
Municipia & civitates heredes olim non pote-
rant institui. 144. a.
Munus quid. 369. b. *munera Gracchi sunt eius*
leges. 516. b.

N.

N*aturale debitum, quod non impedit restitu-*
tionem, Falcidiam tamen plenam facit.
 244. a.
Naturalibus an substitui tantum naturaliter pos-
sit? 116. b.
Naufragium ex terra intueri. 431. b.
Ne pro non. 567.
Negligere absolute positum. 422. a.
Negotiatores. 424. a.
Νέκτων sive νέτων extremum. 514. a.
Neniae unde dictae? ib.
Nepos patri & avo suus esse potest. 338. a.
Nepoti naturali vel adoptivo quomodo substitui
possit? 110. a.
Nepotes tam in formula Galli, quam legis Vell.
instituuntur. ib. b.
Nexus vel nexum quid? 469. b.
Nisi pro sed saepe in Terent.
Nomen praenomini subiungitur. 471. a.
Nomina & vitia corporis in omen vertebantur.
 406. a.

Nominatim. legata praestare. 239. b.
Nominis legati, alioquin non idonei, ratio habetur
 in ponenda Falcidia. 277. a.
Non & tamen confusa. 298. b.
Non & vero permutata. 322. b.
Notae, σύμβολα, signa rerum. 474. b.
Notatio. 460. b. 474. b.
Notio a iurisdictione diff. 11. b. ad quos perti-
 neat? 12. a. 19. a. pro *iurisdictione*. 19. a.
 mandari potest. 23. b. *notionem* an iudices
 Pedanei habeant. 91. a.
Notis veteres & per elementa scribere solebant.
 467. a.
Novissimus decedere quis dicatur? 141. a. *no-*
vissimus fideicommissio gravatus portionem,
 quae accrevit, non restituit. 150. a.
Novitiae servae, nuper emtae. 573.

O.

Obligatium divisio. 242. a.
Obligaciones naturales quando pariant actionem?
 242. a. quomodo tollantur? 243. b.
Obligatio naturalis inter dominum & servum.
 243. a. *obligatio servorum* cum extraneis a
 Praetore servatur. ib. *Obligatio servilis* cur
naturalis dicatur, ib. b.
Obnunciare quid? 347. b.
Obsignare. 437. a.
Obsonari & obsonare dicitur. 544.
Octavius (CN.) 423. b.
Ὀκειον quid? 390. a.
Operarum servi qui fiat aestimatio? 236. a. *ope-*
rarum & ususfructus diff. 187. b. *operarum*
legatarum dies semel cedit. 236. b. *operarum*
servi manumittendi quarta detrahitur. 301. a.
Oportere quid notet? 387. a.
Ὀπώρα τραχεῖα. 438. b.
Orbis in Rep. quid? 434. a.
Orbita quid? 449. a.
Ordo scripturae non est attendendus. 114. non
 vitiat institutionem. 188. b.
Ovis masc. gen. 24. b.
Ὀυρανὸν λαλεῖν. 411. a.
Ὀξυπείνος. 438. a.

P.

Pactum iustum. 216. b.
Pacti & pollicitationis diff. 249. b.
Palatium unde dictum? 428. b.
Palicanus. 382. b.
Parietes habent aures, prov. 488. b.
Pars Philosophis notat *formam*, *speciem*. 459. b.
Parturientes aliam apud Graecos, aliam apud Ro-
 manos invocabant. 545.
Partus legitimus quoto mense? 479. b.
Pater in causa filii non *iudicare* sed *ius dicere*
 potest. 41. a. b.
Patientia pro *praestatione* est in servitutibus. 251. b.
Patrono herede scripto, non *Falcidiae* sed *Papiae*

ratio habetur in ponenda Falcidia. 293. a.
Patriciatus dignitas pupillo non confertur. 118. a.
Partus ancillae non reddit pleniora legata. 253.
 b. num veniat in restitutionem fideicommissi.
 278. b. in Falcidiam imputatur. ib.
Patruales fratres dicti. 387. a.
Patruum nomen terribile pueris. 424. a.
Pecudis appellatione quid intelligatur? 467. b. seq.
Peculium homini comparatur. 300. b.
Pecunia quid notet? 368. a. *pecunia constituta*.
 388. b. differt a *re*. 227. b. *pecunia retine-*
ri iussa tota imputatur in Trebellianicam.
 322. a. *pecuniae* appellatione quid conti-
 neat. 470. a. *pecunia publica*. 403. b.
Pedanei iudices. 20. b.
Pedarii senatores. ib. 415. a.
Pegasianum Sctum ad *fideicommissa testamentaria*
 tantum pertinet. 272. a.
Peniculus quid? 578.
Pentele. 389. a.
Penus unde dicta? 468. a.
Perduelles qui? 420. b.
Περίπλος. 567.
Persona incerta olim non poterat institui. 127. a.
Pertendere. 562.
Pervenire quid? 237. a.
Petitio hereditatis adversus quos detur, 180. a.
Philosophia vera quae dicatur? 193. b.
Φιλοσοφείν. 429. b.
Philotimus. 428. a.
Phronio pro *Phormio*. 662. 667.
Pietas & sanctitas diff. 429. b.
Piget minus quam *taedet*. 555.
Pignoris capio. 468. a.
Pii (D.) *constitutio* ad quas substitutiones perti-
 neat? 123. a.
Pilato cur responderint Iudaei *sibi non licere*
aliquem interficere. 44. b.
Piscinae nobilium. 412. a.
Piscinarii Consulares. 434. a.
Pisones tres. 385. b. *Piso* L. an M. 393. a.
Plebiscita ubi reposita? 195. a. *leges* dicuntur.
 356. a.
Plumbeus de *stolido*. 403. a.
Poena securis & gladii diff. 30. a.
Poenam pecuniariam qui eludit, corpore punien-
 dus. 38. b. *poena* ob delictum pluribus im-
 posita, a singulis solida exigitur. 39. a. *poena*
publicorum iudiciorum. 372. b.
Pollicitatio a *pacto* diff. 249. b.
Pompeius, pacificator Allobrogum. 393. a. cur
Hierosolymarius dictus. 434. a.
Pomponius civis Atticus quomodo dicatur? 404. a.
Ponto genus Gallici navigii. 200. b.
Popularis actio. 25. b.
Populares servi. 675.
Portio, per querelam ablata legata inminuit. 255. a.
Portorium circumvectionis. 442. b.
Posidonius. 420. a.
Possessione retineri quae pecunia dicatur? 470. b.
 Posses-

Possessio quomodo restituatur? 339. a.
Possessor quo uno casu agat? 202. a.
Postliminium. 475. a.
Postulare. 499. a.
Postumus varie in iure dicitur. 75. seq. unde dictus. ib. *postumorum loco* qui? 76. a. *postumo similis*, qui ex secto matris utero extrahitur. ib. *postumi nepotes*. 77. a. *postumorum institutio* olim prohibita. 77. a. *postumi alieni* recte hodie instituuntur. 78. a. an ex formula Galli instituuntur? ib. *postumi* qui? 109. b.
Potens pro divite. 360. a.
Potestatis appellatione *imperium* significatur. 16. a.
Potestates sunt magistratus provinciales. 21. a.
Potius adverbium saepe subintellectum. 562.
Praecipere est *praeceptionis legatum accipere*. 144. a.
Praedia urbana & rustica an loco distincta. 192. b. *iura praediorum*. 189. b.
Praefectus Vrbi omnia crimina sibi vindicat. 29. b. an gladii habeat potestatem. 30. a.
Praelegatum. 315. b. a *legato* diff. 339. a.
Praepostere. 403. a.
Praesidis potestas. 30. b.
Praestrenue, celerrime. 617.
Praetexta erat maiorum magistratum. 358. a.
Praetores iudices dicuntur. 21. a. *Praetoris potestas*. 29. b. *Praetoris iurisdictio* ante tempora Hadriani. 37. a. *Praetor* non iudicat. 45. b. iudices cogere poterat. 425. b.
Praevaticio. 375. b.
Praevaticor. ibid.
Pragmatici homines. 448. a.
Pratorum studium apud Rom. 386. b.
Pretium verum, iustum & praesens. 305. a. *pretium pro praemio*. 535.
Princeps, primus. 395. b.
Principes Romani post mortem divino honore culti. 220. a.
Privati quando *cum populo agere* possent? 363. b.
Procilius. 424. a.
Proconsules. 354. a. 507. b.
Procurator Caesaris in provincia, in Vrbe *Praefectus aerario* nominabatur. 22. a.
Prodromi qui dicti? 329. b.
Proficisci pro mori. 358. b.
Prohibitio alienationis quemadmodum valeat. 299. a.
Prognostica. 423. b.
Prolixe, liberaliter. 633.
Properans pro festinans. 447. b.
Proponere edicta, leges. 37. b.
Propositum quid dicatur. 217. a.
Propraetores Proconsules dicti. 6. b. 354. a.
Proscriptorum filii parentum calamitatem subibant. 420. b.
Protegere quid notet? 467. a.
Πρωδύσερον qualis figura? 403. a.
Protogenes pictor celebris. 450. b.

Provincia Aquaria. 353. a. *provincia de omnium munere & cura*. ib.
Proximus de eo qui *solus* est. 141. a. 147. b.
Prudens quis? 345. b.
Υεudόμενος λογισμὸς *mentiens ratio*. 318. b.
Pudens pro puro, casto. 351. b.
Pudenter vivere. 348. b.
Pudor. 507. a.
Pueri & puellae a quo anno dicantur? 51. b.
Pupillares tabb testamentum non sustinent. 111. b. *Pupillares tabulas* qui mater filio faciat? 146. b.
Pupillus civiliter non obligatur. 242. b.
Pupillus naturale & civile debitum solutum repetit. 243. a.
Purgare de eo, qui *ignosci sibi* petit. 570.
Puteoli unde dicti? 353. b.
Putidum quid dicatur. 397. a.
Putissimae orationes. 434. a.
Pythagoras sacrorum ritus instituit. 355. a.

Q.

Quaerere & adire hereditatem diff. 170. a.
Quaestiones plures non dabantur uni Praetori. 386. a.
Quaestor quis dictus? 367. b.
Quaestor est *magistratus*. 22. b.
Quaestores duo primum creati. 353. a. quomodo *provincias obtinere* dicantur? 364. b.
Quaestura magistratus minor. 353. a.
Quandoque pro *quandocumque & similia*. 126. b.
Quarta D. Pii. 31. a. non est *aes alienum*. 107. a.
Quarta quae *arrogato debetur*, ib. b. quae *filiiis debetur*, cur dicatur *legitima*. ib. *aes alienum* dicitur. 183. b. *quarta debita* portionis quomodo perimatur? 184. b. refert maxime an quarta secundum, an vero contra voluntatem testatoris retineatur. 315. b. 321. b.
Quasi particula interdum *veritatem* exprimit interdum non. 125. b.
Querela inoff. quibus detur? 182. a. quando cesset. 184. b. an adversus coheredem instituat. 185. a. cur *accusatio* appelletur. ib. an sit *hereditatis petitio*. ib.
Quinqueviri agris dividendis. 405. b.
Quis pro quisque. 405. b.
Quod pro quas. 503. b. pro *quantum*. 381. a.

R.

Ratio vera quae sit. 246. b.
Ratio mentiens *Υεudόμενος λογισμὸς*. 318. b.
Reale, moneta, unde dicta? 38. a.
Recipere & reficere confusa. 288. b. pro *excipere & reservare*. 494. a.
Recognoscere. 348. a.
Recuperatores quot dari soliti? 5. a.
Reficiendi verbum quid notet. 462. a.
Redditus geminata consonante scribendum. 669.

Re-

- Relegati in insulam* ius testamenti condendi habent. 463. b.
Relegato omnia bona sententia auferre nequit. 256. a.
Religio Rom. constabat *auspiciis & sacris*. 347. b.
Rempublicam ingredi. 350. a.
Repudiare hereditatem. 216. b. & *suspectam dicere* diff. 113. b.
Repudians an adire cogatur. 113. b.
Repudium quis Romae primus uxori miserit? 464. a.
Repugnantia quae sint? 464. b.
Res & pecunia diff. 227. b. rebus propriis communes comprehensae. 232. b.
Rescissoria actio & exceptio. 203. a.
Respondere quid proprie? 351. a. 561.
Restitutio pro praestazione. 251.
Retentiones dicuntur *legata*, quae apud heredem remanent. 254. a. 339. b.
Revocare, quod Gall. *rappeller*. 366. a.
Reus quis dictus? 304. b.
Ridiculus artis & ingenii est. 567.
Rinthon poeta comicus. 416. b.
Riscus quid? 577.
Rogare simpliciter quid sit in fideicomm. substitutione? 170. a.
Roma & Vrbs diff. 373. b.
Ruere & turbare eadem. 439. a. 443. a.
Rubico Galliae finis. 383. a.
- S.
- S**
Sacrum Graecum. 510. a.
Sacra Bonae Deae. 393. a. *nefaria*. 355. b. *privata*. 571.
Sacrae leges. 509. b.
Sacrilegus. 357. b.
Saltem per Ellips. omissum. 440. a.
Salutaris de eo, qui salutem dat. 517. b.
Sane pro valde. 422. a. 428. a.
Sanctiones. 361. b.
Sanctitas & pietas diff. 492. b.
Sanctus unde dictum. 361. b.
Sanctus Thomas, moneta Lusitanorum. 38. a.
Saturninus (Cn. Ap.) 362. a.
Saufeius. 432. a.
Scaevola (Publ.) Pontifex. 466. b. duo Pontifices eius nominis. 471. b. seq.
Scriptores veteres artis differendi. 470. a.
Scripturae abbreviatio mendo saepe locum dedit. 203. b. *scripturae ordo* non vitiat institutionem. 188. b.
Scrupulus. 427. a.
Securis poena mitior, quam *gladii*. 30. a. illa vetus, haec nova. ib.
Sectae Philosophorum familiae & disciplinae dicuntur. 442. b.
Sed saepe in codd. pro *sed &*. 339. a.
Sed & sed si pro *nisi*. 190. b.
Sedere pro *iudicare*. 358. a.
- Senatores stantes* dicebant sententiam. 398. a.
Senatores pedarii. 20. b.
Senatus auctoritas. 373. a.
Senatusconsulto Trebell. tribuitur quod *Pegasianum* induxit. 198. a.
Sententia & decretum diff. 112. a.
Sententiae executio cuius sit? 27. b. quemadmodum fiat adversus forum mutantem. 51. a.
Sentire. 346. a. *bonae de Rep.* 360. a.
Serapion. 427. a.
Servator *εωτηρ*. 350. a.
Servare de coelo. 56. a. quibus licebat? 357. b.
Servari a Praetore dicitur, quod ipso iure erat nullum. 112. b.
Servius Claudius. 416. b.
Servitus cur usucapi non possit. 191. b. quomodo tempore acquiratur? ib.
Servitus homini inutilis servitus tamen est. 192. a. b. *servitus altius tollendi* cur *rustici praedii* indicatur ib. *servitutes* neque ex tempore, neque sub conditione possunt constitui. 189. a. *servitutibus legatis*, ineunda est aestimatio ad imponendum *Falcidiam*. 251. a. *servitutis libertas legata* non patitur *Falcidiam*. ib. b.
Servus an Praetor creari poterit? 186. a. naturaliter tantum obligatur. 242. a. *servi* cur quadrupedibus & mortuis comparentur? 186. b. *servi* persona spectatur in ponenda *Falcidia*. 274. b. *servi* testatoris manumissi cur aestimentur in ponenda *Falcidia*? 292. a. *servus*, Praetoris album corrumpens, cur noxae non dedatur? 38. b. *servi institutio* quando noceat substitutioni? 99. a. *servus receptivus*. 494. a. *servi publici*. 210. a. *servi convenire* aut *conveniri* nequeunt. 43. a. *servus proprio* sine libertate legatur inutiliter. 230. a.
Sicilia a duobus Quaestoribus regebatur. 421. a.
Significatio. 405. b.
Similitudines quae dicantur? 477. b.
Simpliciter rogare. 170. a.
Sive deos vocant *Aeoles*. 530. a.
Socii de publicanis. 350. b.
Socratica inductio, *επαγωγη*. 477. b.
Solitudo & aer de homine. 411. a.
Solium quid? 500. a.
Soloecismus. 435. a.
Solvere legibus populi erat. 406. a.
εωτηρ quis? 350. a.
σοφιστευειν. 435. b.
Sordes pro *obscuritate*. 344. a.
Species ideias Gr. vocant. 472. a. quid *Ictis*? 233. a.
Specio significat *notionem*. 23. a.
επινδη dignitas. 422. b.
Stalerii paries. prov. 488. b.
Statores servi an *stratores*? 203. b.
Stipulatio unde dicta? 200. b. *Praetoria*. ib. *stipulationes Praetoriae* fideicommissorem desiderant. 237. b. *stipulatio quanto amplius* cur in legatis interponatur. 238. a. *stipulatio ex* le-

- legati annui causa interposita, naturam legati non mutat. 241. a. *Stipulationes Praetoriae* quae divisionem recipiant? 287. a. *stipulatio quanto amplius*, ab uno ex heredibus interposita, ab aliis committitur ib. b.
- Substituere arbores.* 170. a. *substitutio vulg.* an idem, quod *Galli formula* praestare potuerit? *substitutio* quid? 85. a. 94. a. b. & seq. 79. a. quotuplex. 86. a. b. 96. b. *substitutio pupillaris* quibus fiat? ib. *exemploris.* 87. a. quae & *pupillaris* dici potest. 96. b. *breviloqua.* ib. b. 97. a. *compendiosa.* ib. 97. a. *substitutioni* quando locus? 88. a. quando extensionem recipiat? ib. quomodo & quando exspiret? 89. b. *substitutio fideicommissaria.* 90. a. ea locum habet in legitimis successoribus, non adeunte instituto. 170. a. *militaris.* 90. b. *substitutio vulgaris* unde dicta? 97. b. *pupillaris.* 91. a. *vulgaris* an per se fieri possit? 99. a. qui effectus huius substitutionis? 99. a. *vulgaris* quibus causis impediatur? 103. a. *substitui pupillariter* an possit praeterito? 106. a. *substitutio pupillaris* quo iure introducta? 116. b. quae eius requisita. ib. quibus modis fiat irrita? 118. a. *substitutio vulgaris* in pupillari continetur. 479. a. b. *substitutionis servi* effectus. 336. a. *substitutio* quomodo legata reddit pleniora? 238. a. *substitutus* exheredato quemadmodum legata praestet. 253. a. *substitutus* plus interdum praestat legatariis quam accipit. 257. b.
- Subsistivus* vox Ciceronis. 500. b.
- Subsellia* de minoribus iudiciis. 361. a. 372. a.
- Subtiliter scribere.* 449. a.
- Succedere* quid? 76. a.
- Suffragatio militaris* multum valet in Consule creando. 383. b.
- Suis* aditione non opus est. 177. b.
- Σύμβολα*, notae, rerum signa. 474. b.
- Summarum coacervatio* ad impediendam iurisdictionem non fit. 43. b.
- Summus* pro summo amico. 566.
- Supellex.* 468. a.
- Superbus*, de eo, qui non respondet. 458. b.
- Supereffe* pro redundare. 657.
- Supplicationes* mortuo non decernebantur. 369. b.
- Suspectam dicere hereditatem & repudiare* diff. 113. b.
- Suspecti cognitio* an transeat mandata generali iurisdictione? 25. b.
- Suum* pro eius. 461. a.
- Συζυγία* coniugatio. 476. b.
- Sylla* potestatem Tribunitiam imminuit. 362. b.
- Symbolum dare.* 535.
- T.
- T***abula Valeria* unde dicta. 361. a.
- Tacitum* quid dicatur? 98. b. *tacitum Scitum.* 262. b.
- Tamen* in Codd. MS. tñ scribitur. 298. b.
- Tela*, instrumentum textorium. 210. a.
- Templum a delubro* diff. 352. a. *templum aedes* Castoris. 347. b. *templa* quae loca dicta? 363. b. *templa coeli.* ib.
- Tenere* absolute positum. 444. a. 451. b.
- Territorium* unde dictum? 51. b.
- Testari & testamentum scribere* diff. 188. b.
- Testamentum filii* pars testamenti paterni. 86. b. *testamentum dicitur substitutio papillaris.* 170. b. *testamentum inofficiosum.* 181. a. *testamentorum iura* cur legis auctoritate egeant? 98. a. *testamentariae hereditates* artioribus vinculis tenentur, quam legitimae. 143. b. *testamentum deportati & relegati*, factum pendente appellatione, an valeat? 256. a. quo casu *testamentum* iure codicillorum valeat? 172. a. *testamentum inofficiosum* non omne rescinditur. 181. a.
- Testamenti causam omittere.* 230. a.
- Testimonia* qualia sint argumenta? 459. b.
- Testimonium domesticum.* 42. a.
- Testimonio inimicorum* non creditur. 346. b.
- Testis* sibi nemo est. 42. a. non est pater filio in testamento de peculio castr. ib. an mulier in testamento esse possit? ib.
- Tetrarchae* qui? 368. b.
- Teucris.* 392. a.
- Theopompus*, scriptor suavissimus. 420. a. 430. b.
- Tibiae dextrae & impares, sinistrae ac pares* eadem sunt. 531. a. b.
- Toculiones.* 423. b.
- Topica Ciceronis* quando scripta? 457. a. *Aristotelica* dicta. ib. cur scripserit. ib.
- Transigere de capitali crimine* licet. 198. a.
- Trebatius Q. Cornelii* auditor, 195. b. erat *Epicureus* 481. a.
- Tres tabernae* ubi? 394. a.
- Tribonianus* multa in iure interpolavit. 42. a. 128. a. 197. a. 203. a. 219. b. et alibi.
- Tribum ferre.* 422. b.
- Tribunal* est Praetoris. 361. a.
- Tribuni Aerarii.* 403. b.
- Tribuni pl.* quot interdum creati? 125. b. 354. b. Consules in vincula ducere poterant. 360. b.
- Tribuni pl.* an & quando iurisdictionem haberint? 22. b.
- Tribunitia lex.* 194. a.
- Triton.* 434. a.
- Tulliola*, filia Ciceronis, quot maritis nupsit? 366. a.
- Turbare & ruere* eadem. 443. a.
- Turrannius Niger.* 388. a.
- Tutela* quotuplex. 474. a. *legitima* unde dicta? 387. b. cur pereat capitis deminutione? 211. a.
- Tutoris datio* est privatum negotium. 13. b. an mixti sit imperii? 14. a. non est iurisdictionis. 20. a.
- Tu-

Tutoris suspecti cognitio penes quem magistratum?
25. a.

Tyrannio bellum scripsit Mithridaticum. a. 430.

V.

Valera tabula. 361. a.

Vatinia lex. 373. a.

Vatiniana interrogatio pars est orationis Sestianae.
375. a.

Vatinianum odium. 344. b.

Vatinius Clodii adiutor in Cicerone expellendo.
344. a. *Vatini guttur* strumis tumidum. 346.

b. eius crimina. 348. a. Augur fieri voluit.

ib. b. Caesaris erat affinis. 353. a. eius le-

gatio. 372. b.

Vectigalia a Censoribus locata. 409. b.

Vectius (L.) 363. a. *Vectius* architectus. 428. b.

Vela contrahere, & *plenis velis navigare.* 403. a.

Velleia lex cur necessaria? 77. b. quos casus

contineat? 80. a. a quo lata? 81. a. duo

eius capita. ib. eius sententia. 332. a.

Vel si pro nisi. 190. b.

Venditionis nomine emtio significatur. 310. b.

Verba iterata in Codd saepe omissa. 31. a.

Verba civilia. 126. b. *precaria.* 170. b. *di-*
recta. 171. b.

Verbalia verborum suorum castus regunt. 546.

Verbum commune. 123. a. b.

Verbum substituo non est obliquum. 150. b.

Verris Praetoris audacia. 33. b. eius nimia fe-

veritas. 28. b.

Vsurae legatorum & fideicommissorum ex mora
debentur. 320. a.

Vulgari modo diem legatis apponi. 197. a.

Vulgaris substitutionis formula non satis apta ad
postumum Aquilianum. 327. a. b.

Verborum obligatio. 199. a.

Verecundia quae dicta? 507. a.

Vero & non permutata. 322. b.

Vexare verbum ingentis calamitatis. 344. b.

Viae tres Româ Mutinam. 383. a.

Viarum curatio. 382. b.

Vicesima hereditatum quibus legibus constituta?
307. a.

Villae quae? 192. b. unde dictae? 508. a.

Vim & iniuriam propulsare an iuris gentium? 194. a.

Virgines Vestales locum habebant in spectaculis.
421. b.

Vitiositas κακία 480. b.

Vituli cognomen Pomponiorum. 379.

Vnciarum distributio. 144. b.

Vocari in ius. 204. a.

Voluntas an censeatur errantis. 48. a.

Volupe pro *voluptati.* 591.

Υποσολικον 435. a.

Vrbis & civitatis diff. 351. b.

Υστρον πρότερον. 403. a.

Vsucapere, & *longe tempore capere.* 198. b.

Vsucapio. 466. a. plene *vsucapio.* 468. b.

Vsurae trientes. 248. a. *centesimae.* ib. 392. b.

Vsus & ususfructus vocabula commutata. 308. a.
pro *vsucapione.* 466. a.

Vsusfructus in iure Accrescendi differt a *proprie-*
tate. 71. a. *ususfructus & operarum* diff. 187.

b. cur non utendo amittatur? ib. *divisionem*
recipit. 235. a. *caussalis.* 233. b. *verus &*

quasi ususfructus. 462. b. seq. *ancillarum.*
464. b. *ususfructus*, ut reliquorum corpo-

rum, *Falcidia* est. 300. a. *ususfructus re-*
rum maior est, quam *bonorum.* 309. a.

In utero qui sunt, quatenus pro *natis* habendi?
82. b.

Vulgaria quae dicta? 86. a. 98. a. 197. b.
vulgare praemium. 98. a. *vulgaris quaestio.*

97. b. *vulgaris clausula.* 197. a.

Vultus unde dicatur. 504. a.

Vxor & concubina quid diff. 462. a.

Vxores Consulum amplum in spectaculis locum
habebant. 421. b.

Vxores legitimae tantum forum & domicilium
mutant 51. b.

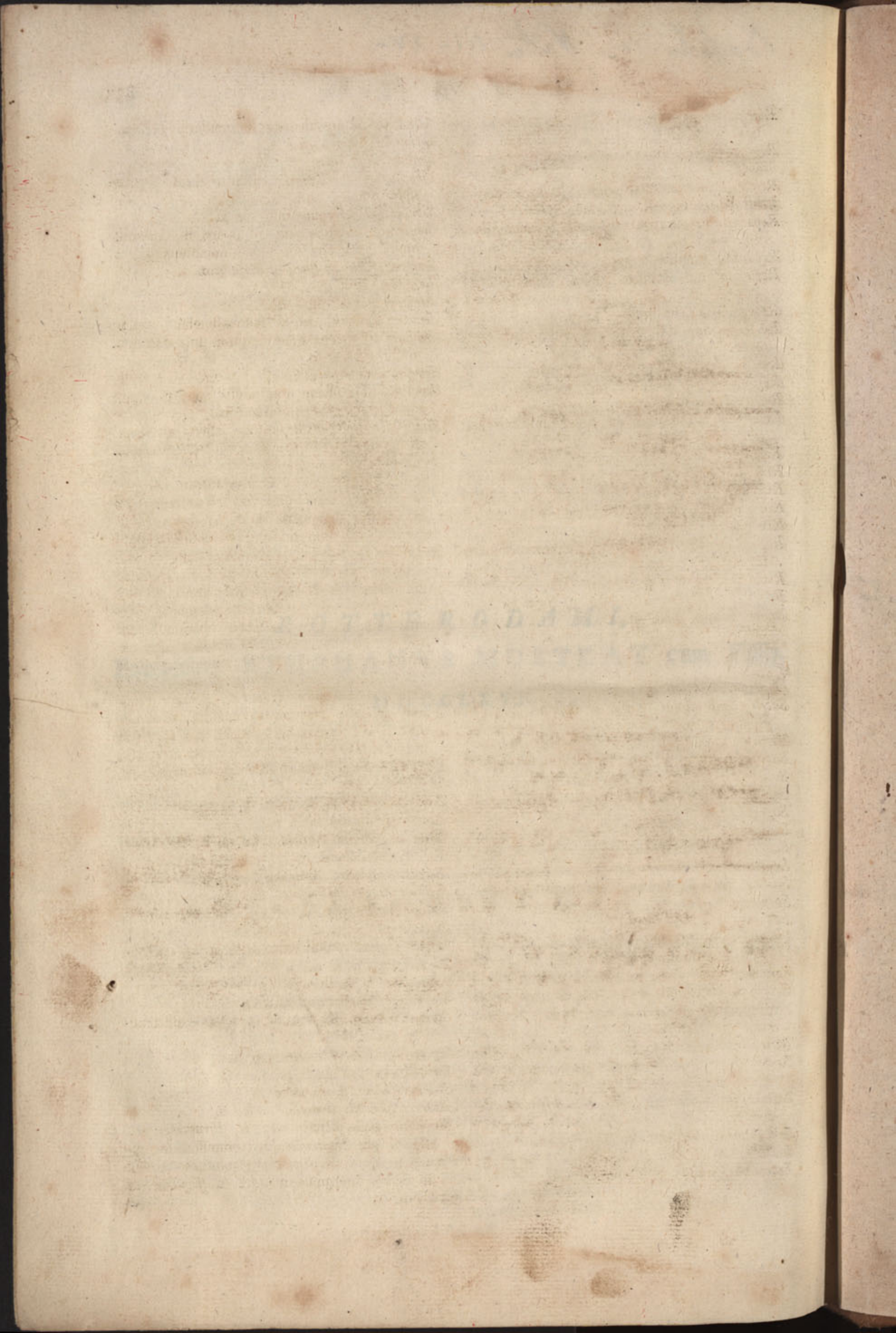
ERRATA TYPOGRAPHICA

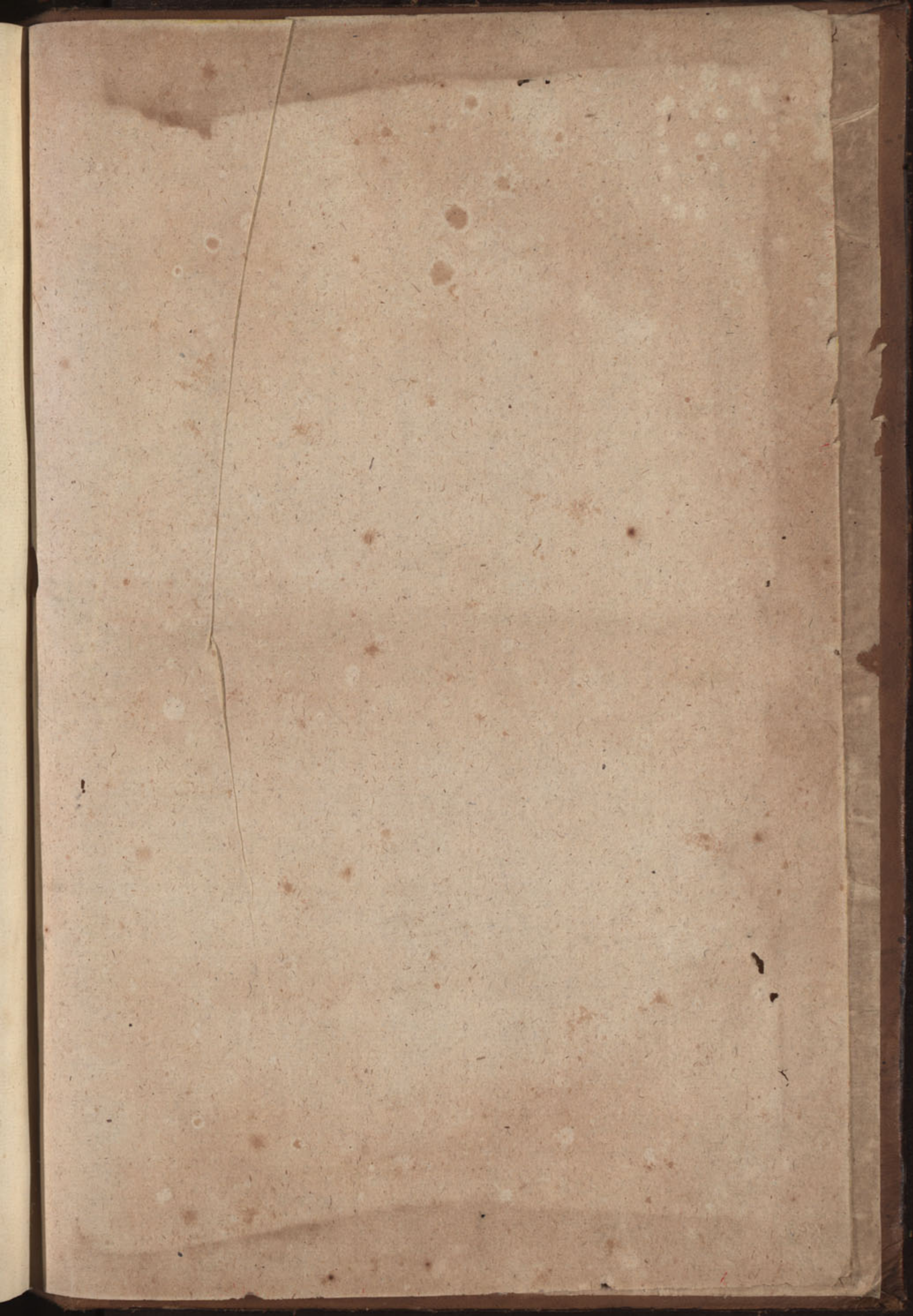
sic corriguntor.

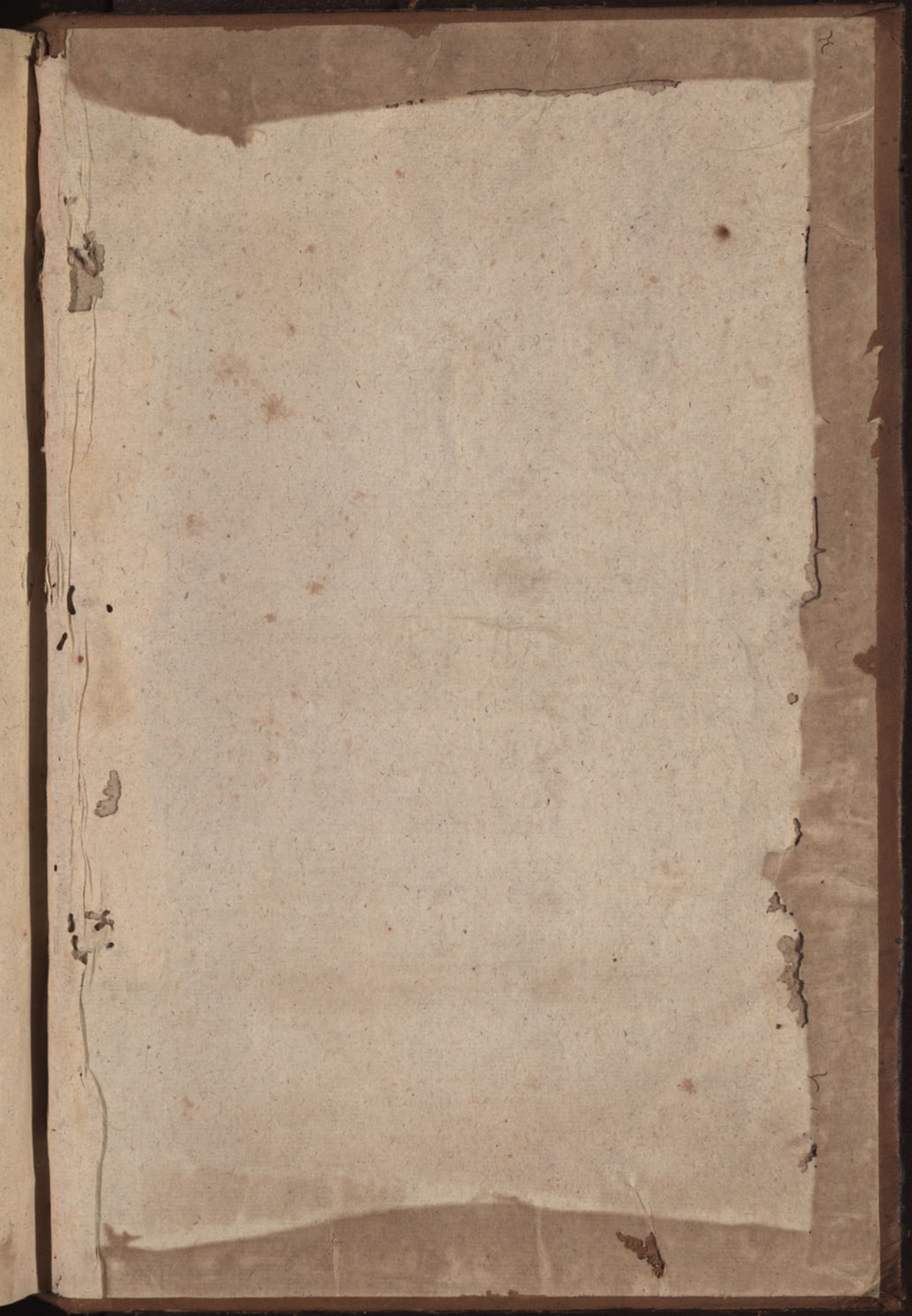
Pag. 8. b. lin. 3. *diligenter.* pag. 11. b. lin. 41. l. 3. *imperium.* pag. 20. b. lin. 6. *iam in-*
dicatis. pag. 21. b. lin. 38. *δικαιοδοτης.* pag. 32. b. lin. 32. & 33. *solvitur.* pag. 75. b.
lin. 8. *deinceps.* pag. 143. b. lin. 23. *autem.* pag. 170. a. lin. 23. *indicem.* pag. 188. a.
lin. 1. *divinum.* pag. 209. b. lin. 8. *rescindi.* pag. 217. a. lin. 14. §. 6. *locati.* pag. 226.
a. 38. *desiniebat.* pag. 243. b. lin. 28. *dicendum de iureiurando.* pag. 326. lin. 5. *diligentia.*
pag. 367. b. lin. 3. a fin. *Creticum.* pag. 369. a. lin. 40. *Lex.* pag. 375. b. lin. 24. *in-*
curvus. pag. 381. b. lin. 4. a fin. *honores.* pag. 431. a. lin. 11. a fin. *ad.* pag. 526. b. lin.
22. *faciundus.* pag. 537. lin. 7. *iniuria.* pag. 542. lin. 12. a fin. *D. dic* pag. 543. lin. 4.
corrumpi. pag. 554. lin. 14. a fin. *D. introii.* pag. 557. lin. 26. *S. Vincius.* pag. 572. lin.
ult. *dono.* pag. 616. lin. 4. a. fin. *bacchatus.* pag. 682. Epigr. 20. vs. 1. *Baccho.* pag.
684. Epigr. 33. vs. 3. *turpiter.* pag. 695. Epigr. 26. vs. 3. *attollet.* ibid. Epigr. 27.
GOVEANO. pag. 724. b. lin. 19. a fin. *tamen.* lin. seq. *nomibus.* pag. 775. a. lin. 24.
anguiculi pag. 788. b. lin. 41. *initio.* Atque hi potissimum sunt, quos in relegendo toto
opere offendimus tyothesetarum errores; alibi hic illic si in litera aberratum fuerit, parata mihi,
spero, benevoli Lectoris venia non negabitur.

B b b b b b b b b b

Proprio - II - Nita III - IV -

2/8

GOVEANI
OPERA

